

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre ... 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel ■ Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I. évfolyam

BUDAPEST, SZOMBAT, 1907 DECEMBER 7

87. szám

A Hir 87-ik száma:

**Függetlenségi
 kormány**

A koalíciós zenebonát egy Kossuth-kabinettel akarják megszüntetni

**Haditero
 a horvátok ellen**

Háromórás minisztertanácsban megállapodott a kormány a horvát programban

**Szapáry Pál
 automobil-balesete**

Szerencsétlenség érte Párisban. Súlyosan megsérült

**Kiegészítési árulás után
 házszabályrevízió**

**Zsarolás
 vagy merénylet**

Az anarkisták titka

Aletiport horvátok

Návay szablyája. Justhhoz menekülnek az árulók

**KENYÉR
 a visszavándorlóknak**

Tízezer munkást keresnek

Verekedő főispán

**Különös
 végrendelet**

**Pusztul
 a kereskedelem**

A csődök országa

Retteg a cár

Nem mer beköltözni a téli palotába

**Aranybányászok
 harca a dollárokért**

Nyolc riport

Távirat. telefon

Kossuth önvallomása

Az öreg Tisza kéjelgett a népszerűtlenségben és Kossuth Ferenc a tanítványa. Ebben a végzetes pillanatban, a mikor csak egy hajsza választja el attól, hogy teljesen alólkerüljön a közvéleményben: siralmas vallomást tesz arról, hogy ő többé nem függetlenségi, hagyják őt békén és hagyják békén a függetlenségi pártot is. Csak annyi elővigyázat van benne, hogy nem élőszoval, a parlament előtt, hanem egy könyvben adja le nyilatkozatát, voltaképpen egy esszét, melynek a következő címet lehetne adni: „Iskolai dolgozat a guvernementális politikáról“, „Az új Macchiavelli, vagy hogy lehet egy ügyet azzal a párttal diadalra juttatni, amely párt épp arra alakult, hogy ez ügyet megbuktassa“. És így tovább, az abszurd címekből nem fogynánk ki reggelig, pedig a nyilatkozat lényege igen röviden csak ez: a hitszegés megokolása és dicsérete.

Nem feltűnő dolog és nem is először történik, hogy Kossuth Ferenc kötelessége nem teljesítésére figyelmezteti, sőt utasítja a függetlenségi pártot. De ez részint a pártban titokban, részint bizonyos szemérmességgel történt. Most a mi szalon-forradalmárunk leveti az utolsó szinpad-i rekvizitumot is és a legkacérabb, teljesen kivágott hálóingben jelenik meg pártja és a közvélemény előtt. Nem leplez többé semmit és a következő biztatásokkal szolgál Ausztriának:

Az önök kezében voltunk, vagyunk és leszünk. Minden pillanatban kaphatnak önök függetlenségi többséget és mindenre. És ha önöknek egy függetlenségi minisztérium kellene valamire, — vegyék tudomásul, — azt is megkaphatják, bármire megkaphatják.

Ugy gondoljuk, ez a lényeg a Kossuth fölfelé való nyomásában. Fölkinálkozás ez magát és pártját illetően. Vegye tudomásul az udvar, hogy abban az esetben, ha Wekerleéknek, ha Andrásynak aggályai támadnának, neki és nekik nincsenek. A voltaképpeni hatvanhetes tehát ő és a hivei.

Szeretjük ezt az őszinteséget. (Az más kérdés, hogy a miniszter kartársai mit mondanak hozzá.) Meglepő látvány ugyan, hogy egy magyar államférfi és éppen a kormányzó fia jelenik meg a színen ilyen festetlen és nem díszes állapotban, de nagyon jó és hasznos tudni, hogy mi történik a kulisszák mögött. Az urak, ime, egymásra licitálnak, hogy melyikük alázatosabb és szolgálatkészebb a dinasztia óhajaival szemben. Nagyon siralmas, de nagyon érthető, hogy

Kossuth Ferencé a palma. Hogy került az ügy így licitációra és mért éppen most, azt döntsék el a minisztertanácsok, a melyek kifelé olyan szolidárisak. Bennünket a függetlenségi párt vezérének hivatalos nyilatkozata érdekel, a végleges és világos vallomás: aki a függetlenségi párt elveit, bármely részt is praktice akarja kivinni, az direkte csak a forradalmon keresztül teheti ezt. Mivel pedig sem nem akarunk, sem nem tudunk forradalmat csinálni: maradjunk a címke mellett, ajándékba adjuk a jelleget, a taksát azonban ne engedjük el, azt kapjuk meg mi!

A vallomás — természetesen — keneteljes és körmönfont, nem ilyen egyszerű, a hogy mi itt kihüvelyeztük. Ellenben még kihívóbb, úgy hogy bizonyos részeihez nyulni sem merünk, mert van egy fogadalmunk: a Kossuth iránt való pietás lerombolásának végső munkáját hagyjuk másra — ő reá magára. És éppen ezért csak csendes kétségbeeséssel nézzük azt a borzasztó taktikai hibát, a mely a könyvatos hitvallásban foglaltatik. Kossuth, a reális férfi, nem bizza a gyakorlati munkát a függetlenségi pártra; hát jó. Lenézi elveinek erejét, — ezt is értjük. Bemondja Bécs felé, hogy ennek a pártnak semmi ereje és igazi fegyvere nincs és szállítható métermázsza szerint. Ő tudja, miért cselekszi ezt. De egy politikai titkot, azt, a melyet még a szabadelvű párt sem árult el soha, nem szabadott volna, hogy közhírré tegye. A régi magyar harci és politikai taktikát értjük, azt, a melylyel ezer esztendeje operálunk: úgy tudtuk feltűntetni mindig, hogy ismeretlen térségeken, rejtekhelyeken sok sok és fölöttébb vad harcaink vannak. Csimbókos haju, buzogányos, vérvó kurucok. Kossuth a magyar politika hátterébe egy szánalmas alakot állított be. Egy békésen csokoládézó férfit, aki nem bán semmit, csak engedjék, hogy békén igya meg a fekete és édes lét. Ez az ur elrontotta a gyomrát, a macska-jog keserű emlékeivel telten, fogadkozik, hogy soha többé nem él szeszes itallal és nem él paprikás étellekkel . . .

Kossuth Ferenc, Kossuth Ferenc, mi történt önnel? És ha már önnel történt valami, — ami csapás ez országra. — mikor fogja önt már gondnokság alá helyezni a pártja? Mert ha önt el is veszítjük, a pártjára szükség van, létezése az ország létének kérdése. És ha ön ezt nem hiszi, kérdezze meg Andrassy Gyulától, a kollegájától, aki erről könyveket irt és akinek ön hihet: már az atyja is titkos tanácsos volt,

NÁVAY SZABLYÁJA

Lenyakazza a horvát szót. Szembeszállnak az obstruktorok. A harcos ellenzék szónok. Csépany Géza megbélyegezte az árulást

Obstrukciós vihar a Házban

Az ülés végén, amikor legjobban tombolt a vihar, éles, energikus hang süvített végig a Házban.

— **Gazemberek!**

Aki ezt a feltétlenül súlyos, de nem egészen jogosulatlan itéletet mondotta a horvátokról: **Fried** Lajos függetlenségi képviselő volt. Akiknek szólt: ahorvátok, előbb megdermedve, majd tombolva tiltakoztak a megbélyegzés ellen. Olyan felháborító események történtek ma a Ház ülésén, hogy röviden és egyszerűen ezt a kritikát mondhatjuk a horvátokra: **Fried** Lajosnak igaza volt...

Wekerle és Polónyi barátai, a horvát spadassinek ma rettenetes vihart csaptak. Az egyszakaszos kiegyezés tárgyalása volt napirenden. **Návay** Lajos alelnök ült az elnöki székben, róla pedig tudvalevő, hogy erős kézzel szokta megmarkolni az illir lázadók nyakát.

Egy derék disszidens, **Csépany** Géza rövid, de tartalmas, okos és hazafias beszéde után történt, hogy egy horvát állott fel szólásra, aki a mellett, hogy még horvát szóval csapta arcul a magyar parlament nemzeti tekintélyét, hosszadalmasan beszélt és folyton elkalandozott a tárgytól:

Az elnök rácsengetett:

— **Megvonom a szót a képviselő urtól.**

Alig, hogy **Návay** Lajos ezt az intézkedését megtette, nagy vihart csaptak a horvátok. Egymásután ugráltak fel a helyeikről, ökleiket emelték az elnök felé. Határtalan volt az orvátlanságuk. Házsabályvitát akartak provokálni — horvát nyelven:

Egymásután állottak fel szólásra **Babics**, **Popovics**, **Modrusán**, **Magdiés** és az összes ics-vics horvát árulók. Magyarul de végtelen szemtelenséggel mondták:

— Szót kérek a házsabályokhoz!

Az elnök **Návay** Lajos mindegyiknek megadta a szót:

— **Tessék!** — mondotta, akárhányszor egy horvát magyarul szót kért.

Alig, hogy a szót megkapták, horvátul kezdtek beszélni:

— **Postovani dome!** — **Visoki Sabore!** — így szólították meg édes, recsegő anyanyelvükön a tisztelt Házat.

Ismeretes **Návay** Lajosnak az az álláspontja, hogy házsabályvitát csak magyarul engedélyez. Minthogy a horvát árulók horvátul akartak házsabályvitát provokálni, **Návay** valamennyibe belefojtotta a szót:

— **Megvonom a szót a képviselő urtól!** — hagzott fel egyszer, kétszer, huszszor egymásután.

Mindez izgalmas, viharos jelenetek között történt. De itt az ideje, hogy végre ez a vihar a horvát árulókat söpörje ki a magyar országgyűlés házából.

A képviselőház ülése

— 1907. december 6. —

A Ház mai ülésén **Návay** Lajos elnökölt. Napirenden az egyszakaszos kiegyezési törvényjavaslat tárgyalása volt.

Feltámadt

a horvát obstrukció

Babics, **Gyalszky** Ljuba volt az első felszólaló. **Elnök:** Figyelmezteti, hogy szorosán a tárgynál maradjon.

Babics, **Gyalszky** Ljuba tovább beszélt horvátul.

Elnök: Másodizben figyelmezteti a szónokot és felszólítja, hogy ne bocsátkozzék olyan közjogi fejtegetésekbe, amelyek az 1868: XXX. törvénybe ütköznek. Ha így folytatja, megvonja tőle a szót.

Babics, **Gyalszky** Ljuba tovább beszélt.

Elnök (csenget): Felolvassa az 1868: XXX. törvény harmadik szakaszát. Ujból figyelmezteti a szónokot, hogy ne bocsátkozzék ezzel ellentétes közjogi fejtegetésekbe.

Leültetik az első horvátot!

Babics, **Gyalszky** Ljuba tovább beszél horvátul.

Elnök: Minthogy a képviselő ur polemizál az elnökkel, megvonom tőle a szót. (Zaj.)

Babics, **Gyalszky** állva marad a helyén.

Felkiáltások: Üljön le! Horvát lázadók! Ki velük!

Ugron Gábor: Van még hely számotokra a tömlőcökben. (Zaj.)

Elnök folyton csengetett:

— Kérem **Babics**-**Gyalszky** Ljuba képviselő urat, foglalja el a helyét. Már fel van szólítva a következő szónok. **Modrusán** Gusztáv képviselő urat illeti a szó.

Modrusánt is leültetik!

Modrusán Gusztáv beszélni kezd horvátul.

Elnök több ízben figyelmeztette.

Fried Lajos: Üljön le! Elég volt!

Magdiés Péro horvátul kiáltott vissza **Fried** Lajosra, amiből újabb vihar támadt.

Modrusán Gusztáv tovább beszélt.

Ujra és újra figyelmeztette az elnök, majd a harmadik figyelmeztetés után megvonta tőle a szót:

— **Megvonom a szót** — ugymond — a képviselő urtól, mert közjogellenes fejtegetésekbe bocsátkozott, mert megtagadta Magyar- és Horvátország egységét.

Erre nagy zaj támadt. **Babics**, **Gyalszky** Ljuba és **Modrusán** Gusztáv szót kértek a házsabályokhoz. Ekkor már fel volt szólítva a következő szónok.

Csépany Géza

az egyszakaszos kiegyezés ellen

Csépany Géza: Nehéz helyzetben szólok fel, mert a javaslatot védelmezés és támadó nagyszabású felszólalások egész tömege hangzott már el. A maga részéről a javaslat ellen foglal állást. Midőn látta, hogy *negyvennyolcas elvi* a koalíció kebelében nem érvényesülhetnek, midőn látta, hogy **Kossuth** Lajos szent eszméit nem követheti a párt kebelében, kilépett a pártból és a koalícióból. Azért foglal állást az egyszakaszos kiegyezési törvényjavaslat ellen, mert azt rossznak, meg nem felelőnek s ami legfontosabb, veszedelmes precedensnek és alkotmányértésnek tartja. Ez az egyszakaszos forma kijátszása a házsabályoknak és a törvényeknek. Nemesak a forma a rossz, maga a kiegyezés is végtelenül rossz. Ami a tartalmát illeti, nincsen az egész kiegyezésben egyetlen egy pont sem, amely a magyar érdekeket szolgálná. Hibáztatja, hogy a kormány a hosszas kiegyezési tárgyalásokkal befejezett tény elé állította a függetlenségi pártot és válsággal fenyegetőzött arra az esetre, ha a kiegyezés e nem fogadják. Ennél a kiegyezésnél, amely káros az országra, hátrányos a gazdasági önállóság előkészítésére, jobb lett volna a státuszkvó fentartása. Két dologról szól még: a bankkérdésről és a kvótaemeléssel. Összinté kormánynyilatkozatot kér a kormánytól az önálló magyar bank felállítása kérdésében. Bírálja az „osztrák nemzeti” banknak Magyarországgal szemben való viselkedését.

Egy Béla: Mi az az osztrák nemzeti bank?

Csépany Géza: Tudom, hogy Osztrák-Magyar Bank a közös bank hivatalos neve. De ha bántja a képviselő urakat a gunyos célzás az osztrák nemzeti bankra, miért nem csinálják már meg az önálló magyar nemzeti bankot? (Derülttség.) A kvótaemeléssel szól. Magyarország erőviszonyai és teherviselési képessége nem engedik meg ezt a kétperentes kvótaemelést. Szomorúan látja, hogy az mégis törvényerőre emelkedik, hogy azt elfogadja mindenki, mert a kormány kabinetkérdéssé tette. Legjobban **Földes** Bélától esodálja, hogy elfogadja a kvótaemelést, holott ő volt az, aki éppen nagy tudásával szakszerűen kimutatta, hogy az ország semmiféle kvótaemelést el nem fogadhat.

Földes Béla előadó: En nem fogadtam el!

Csépany Géza: **Kossuth** Ferencnek a kilépettéről mondott nyilatkozatával polemizál. Azt tartja, hogy az volna tőlük az elvegytagadás, ha ezt a kiegyezést elfogadják. Küzdeni kell amaz áramlat ellen, amely a függetlenségi pártot diszkreditálni akarja. Ezért nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Vihar!

Nincs horvát házsabályvita

Babics, **Gyalszky** Ljuba (horvátul) szót kér a házsabályokhoz.

Elnök: Csak magyarul szólalhat fel!

Babics, **Gyalszky** Ljuba (magyarul): Szót kér a házsabályok 215. szakaszának e) pontja alapján.

Elnök: Tessék!

Babics, **Gyalszky** Ljuba: Postovani dome!...

Nagy zaj támadt. A baloldalon felugráltak helyeikről a képviselők. Ökleikkel fenyegették a horvátokat. Csapkodták a padokat és kórusban kiáltották a horvátok felé:

— *Nem beszélhetnek horvátul a házsabályokhoz!*

Babics, **Gyalszky** Ljuba mégis beszélni akart.

Elnök: Megvonom a szót a képviselő urtól!

— **Postovani dome!**...

— **Megvonom a szót!**...

Popovics Dusán: Szót kér a házsabályokhoz. **Elnök:** Tessék!

Popovics Dusán: Postovani dome! (Tisztelt Ház!)

Tovább is akart beszélni, de a rettenetes zajban többet nem mondhatott.

Návay Lajos: Kifejezetten kijelentette már több ízben, hogy házsabályvitát csak magyar nyelven engedhet meg. Ez az ő elnöki álláspontja...

Supilo Ferenc: *De törvénytelen!*

Elnök: Ezért, minthogy **Popovics** horvátul akar szólni a házsabályokhoz, megvonja tőle a szót. (Nagy zaj.) A baloldalon a terem közepére tödultak a képviselők. Minden pereben úgy látszott, hogy *ökölre mennek*. Jobboldalon a horvátok valamennyien felugráltak a helyeikről és ordítozva kérték szót a házsabályokhoz.

Príbicevics Szvetozár (magyarul): Szót kérek a házsabályok 215. szakaszának e) pontja alapján.

Elnök: Tessék!

Príbicevics Szvetozár! Postovani dome!

Elnök: Megvonom a szót a képviselő urtól!

Lorkovics Iván (magyarul): Szót kérek a házsabályok stb.

Elnök: Tessék!

Lorkovics Iván: Visoki sabore...

Elnök: Megvonom a szót a képviselő urtól!

Lukinics Ödön (magyarul): Szót kérek a házsabályokhoz.

Elnök: Tessék!

Lukinics Ödön: Postovani dome...

Elnök: Megvonom a szót...

Banjanin János (magyarul): Szót kérek a házsabályokhoz.

Elnök: Tessék!

Banjanin János: Postovani dome!

Elnök: Megvonom a szót...

Grahovác Mirkó (magyarul): Szót kér a házsabályokhoz.

Elnök: Tessék!

Grahovác Mirkó: Postovani dome! — kezdi és horvátul akar beszélni.

Elnök: Megvonom a szót a képviselő urtól!

Egymásután állottak fel: **Ilics** Gedeon, **Surmin** György, **Modrusán** Gusztáv, **Novoszel** Mátyás.

Valamennyien magyarul kezdtek:

— *Szót kérek a házsabályokhoz.*

Valamennyien horvátul folytatták:

— *Postovani dome!*

Elnök: Megvonom a szót a képviselő urtól!

Az elnök beszél

Elnök (nagy zajban beszélni kezd): Minden képviselőt megilleti az a jog, hogy felszólalhasson a házsabályokhoz. A maga részéről azonban azon az állásponton van, hogy csak magyarnyelvű házsabályvitát engedhet meg. A Ház jogos türelmetlenségével szemben türe az előbbi jeleneteket, amelyek arra voltak jók, hogy minden egyes horvát képviselőt a maga valóságában tüntessenek fel.

„Gazemberek!”

Egy hang a baloldalon: *Gazemberek!*

Nagy zaj támadt. Éktelen kiáltások hangzottak a baloldalon a jobboldal felé és viszont. Mint egy vezényszóra, egyszerre ugrottak fel helyeikről erre a horvátok. A padokat verve, ökleikkel fenyegetőzve bömböltek:

— **Rendre! Rendre!**

— **Ki volt az?**

A baloldalon **Fried** Lajos felemelkedett a helyéről:

— **En voltam!** — mondotta.

A horvátok még egyre tomboltak.

Elnök: *Fried* Lajost rendreutasította.

Mentelmi bizottság elé!

Elnök (nagy zajban folytatja a nyilatkozatát): Meg fogom akadályozni, hogy ezekkel a jelennetekkel a magyar parlament méltóságát lejárássák. A magyar nemzet eze éves szent jogait meg fogom védelmezni ezekkel a bűnös tendenciákkal szemben. Tiszta meggyőződésemmel egy magyarázom a házsabályokat, s egy horvátnyelvű házsabályvitát meg nem engedek; ha az én elnöklésem alatt azt mégis megpróbálnák, azt a Ház tanácskozásának megakadályozására irányuló törekvésnek minősíteném és ja-

vaslatot tennék a Háznak, hogy a renitens képviselőket a mentelmi bizottsághoz utasítsa. (Eljenzés.)

A jobboldalon hevesen tiltakoztak és folytonosan Josipovich felé kiáltották:

— Mit szó ehhez Justh Gyula?!

— Mit szól ehhez Just Gyula?!

Tovább akarták folytatni a komédiát, de már fel volt szólítva a következő szónok, aki beszélni kezdett. Nagy nehezen a rend helyreállott.

Manin Gyula beszélt a javaslat ellen egy félóra hosszágig.

Tovább obstruálnak!

Popovics Dusán (horvátul beszél): Hosszasan fejtegeti, miért nem fogadja el az egyszakaszos javaslatot.

Elnök: Több ízben figyelmeztette.

Popovics Dusán tovább beszél, körülbelül két óra hosszágig.

Elnök: Megvonom a szót képviselő urtól, mert eltért a tárgytól.

Nagy zaj támadt a horvátok soraiban.

Babics-Gyalszky Ljuba (magyarul): Szót kér a házszabályokhoz.

Elnök: Tessék!

Babics-Gyalszky Ljuba: Postovani dome!

Elnök: Horvátul nem beszélhet a házszabályokhoz. Megvonom a szót a képviselő urtól.

Popovics Dusán: Babics magyarul akart beszélni. (Nagy zaj.)

Elnök: Már megvontam tőle a szót. Következik?

Jegyző: Magdiés Pero!

Magdiés Pero két óra hosszágig beszélt zavartalanul az egyszakaszos kiegyezés ellen.

Az ülés negyed négy órakor végződött.

Ha Ausztria betört volna... A *Hir* mai számában a koalíció ellenzéki idejéből egy gyönyörű és hazafias harci etappot jegyeztünk föl. Mikor Bécs a bemarsirozással fenyegette a jogaiért küzdő nemzetet, a koalíció szövetségársakat keresett, akik az esetleges fegyveres betörés ellen a mi védőesapataink mellé állottak volna. Letagadhatatlan tény, hogy ilyen irányban koalíciós képviselők megbízásból Szerbiában és Horvátországban jártak s tanácskozásiuk eredményéről Budapesten beszámoltak. *Kossuth* Ferenc, a hajdani vezér, ma a császár titkos tanácsosa, a *HIR* ez értesülésével szemben a *Pester Lloyd* munkatársa előtt kijelentette, hogy a külföldi szövetségszerzés híréből egy szó sem igaz. Tisztelettel tudomásul vesszük. Minthogy azonban ő excellenciája, a hajdani vezér, rágalmozást lát abban, hogy ő valamikor Ausztria törvény- és szabadságtipró galádságával szemben a külföld szimpátiáját kereste, ugyancsak kellő tisztelettel egy kis ellentmondást kockáztatunk meg. Ausztria a legsúlyosabb merényletet követte el a magyar nemzet évezredes alkotmánya ellen; többször megismételt brutalitásainak szuronyok erdeje és ágyuk esőve adott félelmetes szanckeiót. Nagyon is aránytalan volt a küzdelem. Ha tehát mi Brennus kardjaként a szomszédos népek szövetségét dobhattuk volna a mérlegbe, csupán legszentebb önvédelmi jogunkat gyakoroltuk volna. A koalíció is érezte, tudta ezt. Nincs mit röstelkedni érte. Volt ez a terv legalább is annyira szép és magasztos, mint — mit mondjunk hamarjában? — ma a kvótaemelés. Hajh, de a miniszterek nagyon gyorsan felejtnek és még gyorsabban tanulják meg a bécsi leckét.

Összeférhetetlenségi ügyek. Az összeférhetlenségi állandó bizottság december tizedikén délután négy órakor ülést tart. Tárgyalásra kerül a földművelésügyi miniszter bejelentése *Szentiványi* Gábor képviselő és a magyar kincstár között történt vásárugyeletről vonatkozólag, továbbá *Kaszalik* Gyulának *Meizer* Géza képviselő ellen tett összeférhetlenségi bejelentése.

KOSSUTH-KABINET?

Válság előtt a Kormány. A zavart a kiegyezés, a horvát-kérdés, a koalíciós pártok egyenletlensége s a házszabályrevízió okozza

Ujra Kisért az elnökválság

Megint baj van a horvátokkal. *Justh* Gyula kitette a lábát Budapestről s a házszabályokat újra az alelnökök régi recipéje szerint kezeli Návay Lajos, úgy, hogy máris fejetetejére állt a rend a képviselőházban. A horvát atyafiak pimaszkodása nem ismer határt: kijátszották nyomban az ütőkártyát és *Justh* után táviratozok vidéki birtokára. Ez a körülmény gyanus színben tüntethető föl a Ház érdemes elnökét s talán épp ezért sürgönyöztek utána az árulók. Azt a látszatot akarják kelteni, mintha *Justh* Gyula velük tartana, velük csinálna politikát. Ez aljas inszINUÁCIÓ, mert *Justh* épp úgy elítéli a horvátok szereplését, mint minden magyar hazafi. Nem is érheti őt a gyanunak még az árnya sem, mert az elnök csak a házszabályokat óvja, védi és ezt igen becsületesen, kötelességszerűen teszi. Azonban könnyen megtörténhet, hogy *Justh* holnapra Budapesten terem és újból átveszi az elnöklést.

A kormány minisztertanácsban foglalkozott ma este a horvát ügyekkel. *Rakodczay* részletesen megbeszélte a tartománygyűlésen követendő eljárást, megeshetik, hogy a zágrábi tartománygyűlést december tizenkettedikén ismét elnapolják. A kormány helyzete különben igen válságos; a politikai világban általános az a fölfogás, hogy a *Wekerle-miniszterium* e hó végével, vagy a jövő hónap közepén megbukik. Ha sikerül esetleg az egyszakaszos szegénytvényt keresztülhajtani — bár erre vajmi kevés reménység van — közvetlen utána a házszabályrevízióval áll elő a kabinet. És ezt minden áron keresztül akarják hajtani. Mondják is, hogy *Kossuth* Ferenc egyenként kapacitálja pártja tagjait a házszabályrevízió érdekében. Az elterjedt hírek szerint a mostani kormányt egy *Kossuth Ferenc-miniszterium* váltaná föl. Természetesen ez magával hozná a koalíció fölbomlását. Erről különben már napok óta szó van, e hét elején is olyan volt a helyzet, hogy a koalíció minden pillanatban fölrobban.

Itt van a bán Rakodczay nyilatkozik

Ma reggel Budapestre érkezett *Rakodczay* Sándor horvát bán, hogy a minisztertanácsnak referáljon a zágrábi eseményekről és egyuttal átvegye a kormány utasításait a horvát tartománygyűlésen való szereplésére vonatkozólag.

Arra a hírre, hogy a bán azért jött a fővárosba, hogy újabb propozíciókat tegyen *Wekerlénék*, *Rakodczay* Sándor a következőképp nyilatkozott.

— A lapok híradata e tekintetben teljesen téves. Igaz ugyan, hogy az utóbbi napokban, mint már azelőtt is több ízben folytattam tárgyalásokat a volt nemzeti párt egyes tagjaival, köztük *Sumanovicssal*, *Speveccel* és másokkal is, de e konferenciáknak, amelye-

ket a tartománygyűlés összehívása előtt tartottunk, egyáltalán nem volt valami különös jelentőségük. Azok a hírek, amelyek akcióm befejezéséről forgalomba kerültek, bizonyára azon a feltevésen alapulnak, hogy én minden hívás nélkül jöttem Budapestre s ebből következtetik azt, hogy újabb fordulatról teszek jelentést a kormánynak. Ez a feltevés azonban téves. Én azért jöttem fel most Budapestre, mert engem tegnapelőtt este táviratilag hívtak meg a mai minisztertanácsra. Ezen valószínűleg érdemleges tárgyalás alá kerül a programom és remélem, hogy azt a minisztertanács teljesen elfogadja.

— A helyzetben tehát éppenséggel semmi változás sem állott be: meg fogok jelenni a tartománygyűlésen. *Medakovic*s dr. elnökkel pedig tárgyalásokba bocsátkozom, hogy a programomnak előterjesztését velem megbeszéljem. *Josipovich* Géza horvát miniszter, mint a tartománygyűlés tagja, szintén részt vesz a tartománygyűlés megnyitásán. A horvát kormány előterjesztéseit — az indemnitást és a budgetet a bání átirattal — még december 12-ike előtt *Medakovic*s elnök kezébe juttatom. Az elnökség pedig ezeknek a beérkeztről jelentést tartozik tenni a tartománygyűlésnek. Az indemnitást ebben az esztendőben, tekintettel az év végére — már csak a legnagyobb sietséggel lehetne keresztül vinni. Nem tudom még, hogy szükség lesz-e erre a gyors munkára? A tartománygyűlés tetszésétől függ, hogy az indemnitási javaslatokat még a megnyitás napjának délutánján a bizottság letárgyalja s ekképpen az indemnitás másnap már a tartománygyűlés plénuma elé kerülhetne. Ha a tartománygyűlés nem követi ezt a helyes utat és látni fogom, hogy politikai nyilatkozatokkal akarják kihuzni az időt, tehát opponálni fognak, akkor majd másodszor is elnapolják a tartománygyűlést.

A Nap tudósítója előtt pedig ezeket mondta a bán:

— Nem igaz az a hír, hogy én állásomat elhagyom és a kormány helyettem *Rauch* bárót nevezi ki. Annál kevésbé van okom arra, hogy állásomat elhagyjam, mert hiszem, hogy működésem sikerrel fog járni. Hiszem, hogy a horvát unionista érzelmű politikusokat sikerülni fog többséghez juttatnom és ez az alakulás meg fogja hozni ismét a békét a magyarok és a horvátok között.

Rakodczay megjelent délután a minisztertanácsban, hol behatóan megvitatták a horvát dolgokat

Segítsen *Justh* Gyula! A horvátok panaszkodnak

Wekerlénék, úgy látszik, nincs más módja és eszköze arra, hogy a horvátok gyalázatos szereplésének véget vessen, mint a házszabályok erőlyes kezelése. Minthogy pedig *Justh* Gyula erre nem akart vállalkozni, vártak addig, amíg az elnök elutazik Budapestről. Ez tegnap megtörtént. *Justh* tornyai birtokára utazott, onnan hétfőn Makóra megy s csak a jövő héten érkezik vissza. *Návay* Lajos alelnök ma már rávetette magát az áruló horvátokra és ellentétben *Justh*

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbajok
soknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

Keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt telje-
sen rendbe hozza.
Kapható mindenütt,
kis és nagy üvegekben

Gyulával, nem engedte nekik, hogy a házszabályokhoz horvátul szólhassanak. Sorra megvonta tőlük a szót, ami roppant elkeserítette a garázda legényeket. Gyorsan határoztak is: táviratot küldtek az elnöknek, elpanaszolva, hogy képviselői joguk gyakorlásában megakadályozták őket. A távirat így szól:

Nagyméltóságú *Justh Gyula* urnak,
a képviselőház elnöke

Tornya.
Csanád megye.

Mikor ma Návay Lajos alelnök első szónokunktól *Babics-Gyalszky* Lyubától megvonta a szót, azért tette ezt, mert beszédében azt mondta, hogy ez a kiegyezés sérelmes, mert a tárgyalásoknál nem voltak tekintettel a horvátok államjogi helyzetére. Babics ekkor a házszabályok 215. szakaszának c) pontja alapján kért szót, de még bele sem fogott, amikor az elnök a szót megvonta tőle. Ugyanígy tett az elnök az összes szónokainkkal, akár a házszabályokhoz szólaltak fel, akár a napirenden lévő kiegyezéshez. Végül pedig kijelentette, ha tovább is horvátul akarunk felszólalni a házszabályokhoz, akkor ezt provokációnak fogja tekinteni és javaslatot fog tenni, hogy minket a mentelmi bizottsághoz utasítsanak. Az alelnök e kijelentésében mi provokáltatásunkat és képviselői jogunkban való megakadályoztatásunkat látjuk. Ezen erőszakoskodást csakis a Ház elnökének van módjában orvosolni, ezért tartottuk szükségesnek, az eseményekről nagyméltóságodat táviratilag értesíteni.

Medákovics Bogdán.
és az összes horvátok.

A horvátok roppant föl vannak háborodva Návay ellen, mert az ő házszabálymagyarázatát törvényellenesnek tartják, most már valamenynyien hozzá fognak szólni az egyszakaszos javaslatához s az általános vitát legalább tíz-tizenkét napig elhúzzák. *Rakodeczay* horvát bán, aki ma megjelent a képviselőházban, elmondta, hogy rossz vért szül Horvátországban az, hogy a házelnökök a horvát képviselőkkel szemben nem egyöntetűen alkalmazzák a házszabályokat. *Josipovich Géza* horvát miniszternek is az a nézete, hogy a házszabályok ilyen alkalmazása nem segíti elő a horvátokkal más irányban megindított békeakciót.

Minisztertanács három órán keresztül

Ma délután öt órakor minisztertanácsot tartott a kormány *Wekerle* Sándor elnöke alatt. Gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter kissé gyöngélgedik s e miatt nem jelent meg a minisztertanácson, de kivülről a kormány valamennyi tagja jelen volt.

A horvát bonyodalom

A folyó ügyek letárgyalása után a horvát tartománygyűlés dolgában tett jelentést *Rakodeczay* bán, ki a tanácskozásban szintén résztvett. A bán előadta, hogy emberi számítás szerint milyen esélyekre van kilátása a tartománygyűlés első napján. Beható megvitatás alá került az is, hogy a tartománygyűlést feloszlassák-e, vagy *Rakodeczay* hosszabb ideig kísérletezzék a horvátokkal.

Új pártalakítás

A bán beszámolt az unionista párt alakítása érdekében kifejtett eddigi tevékenységének eredményéről. A felfogások e tekintetben teljesen megegyeznek a bán és a volt nemzeti párt vezetői között. A nemzeti párt azonban még nem látja elérkezettnek az időt, hogy akcióba léphessen. A nemzeti pártiak felfogása szerint a koalíciónak előbb a magyar országgyűlésen kell, hogy misszióját elvégezze, jól-e, vagy rosszul teljesíti e kötelességét, az mellesleg, mert ennek a működésnek a nemzeti párt utját nem akarja állani. Majd ha a horvát-szerb koalíció helyzete teljesen tarthatatlanná válik és a koalíció úgy Budapesten, mint Zágrábban elveszti lábait alól a talajt, érkezik majd el ideje annak, hogy az unionista elemek a kiegyezési törvény alapján állva, ismét csoportosuljanak és a kormányzatot átvegyék. Ebből folyólag az osztályfőnöki állások sem fognak most betöltetni.

A bán programja

A minisztertanács elhatározta továbbá, hogy a tartománygyűlés első ülésén *Rakodeczay* bán és *Josipovich* miniszter okvetlenül megjelennek. *Rakodeczay* föl fogja olvastatni az összehívó királyi kéziratot, aztán nyomban előterjeszti programját. Ez nemcsak jelentékeny gazdasági reformokat fog tartalmazni, de kilátásba helyezi az új választási törvényt is az általános választói jog alapján. Ez a program lesz az alakítandó unionista-párt bázisa.

Elnapolás, — felosztás

A program előterjesztése után *Rakodeczay* kérni fogja az indemnitás megszavazását. Ha bizalmatlansági szavazattal felel erre a tartománygyűlés többsége, a bán átnyújt az elnöknek egy másik királyi kéziratot, mely bizonytalan időre elnapolja a horvát tartománygyűlést. Ezután következik csak a felosztás, még pedig a jövő év januárjában, körülbelül tizenötödikén. Azért nem előbb, mert nem akarja a kormány, hogy az ünnepeket a horvát képviselők agitációra használják föl. Az új választásokat január második felében fogják megtartani.

Néppárti aknák

Nyolc óra tájban megszakították a tanácskozást és ebédhez ültek a miniszterek. A bán is *Wekerle* vendége volt ebédre. Ezután folytatták a minisztertanácsot és a néppárt ügyeivel foglalkoztak. Gróf *Zichy* Aladár, a király személye körüli miniszter, a néppárt vezére, bejelentette a minisztertanácsnak, hogy *Markhot* Gyula nyitrai főispán dolgai miatt hétfőn konferenciát tart a néppárt. A kormány e tekintetben nem foglalt állást, mert gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter nem volt jelen s távollétében nem akartak határozni belügyi kérdésben. A minisztertanács tíz óra előtt ért véget. *Rakodeczay* szállóbeli lakására ment és mindjárt pihenni tért. Reggel visszautazik Zágrába.

A néppárt tehát nem nyugszik, folyton a városban halász és főispán-buktatáson tör a fejét.

Engedély — tüntetésre

A zágrábi szocialista-párt december 12-ikére, a horvát országgyűlés összeülését napjára körmenetet tervez, hogy az általános választói jog mellett tüntessen. A bán erre az engedélyt megadta. A tüntetésen a polgárság is részt fog venni.

Hol van *Justh Gyula* ?

Justh Gyula, a képviselőház elnöke ma reggel elutazott Budapestről. Hogy hová, azt mind-ezideig nem sikerült megállapítani. Ma estig különben is az a hír járta a függetlenségi képviselők körében, hogy *Justh Budapesten maradt*. Voltak olyanok, akik azt állították, hogy látták *Justhot*, amint késő délután kocsin elhajtott a Nemzeti Kaszinóból. Utánajártunk a dolognak s azt az értesítést nyertük, hogy a képviselőház elnöke ma reggel valóban elutazott a fővárosból, de hogy Makóra vagy tornyai birtokára ment-e azt senki sem tudja. Függetlenségi képviselőktől hallotta *A HIR* munkatársa, hogy *Justh* a képviselőház mai ülésén történt dolgok miatt holnap ismét Budapesten lesz és átveszi az elnöklést Návaytól. Azt hiszik, hogy a mai események miatt újra kitör a Házban az elnökválság.

Kossuth Ferenc bokrétába szedi elvöládásait

A már nem szokatlan utat: a parlamentet mellőzve, házi könyvgyűjtésében nyilatkozik ma *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter a státuszkvóráról és más egyébről. Reflexió ez *Lenygyel* Zoltán nagyszabású beszédére, melyet az egyszakaszos kiegyezés ellen mondott tegnap a Házban. A kereskedelmi miniszter védőbeszédében hivatkozik arra, hogy a kormány távolról sem foglalt állást a mellett, mintha a státuszkvó fenntartása üdvös lenne az országra. Ismétli, hogy a státuszkvóval nem lehetett volna megvalósítani 1917-ben az önálló vámterületet, mert hisz olyan lejárati nélkül való vám- és kereske-

delmi szerződésünk van, amelyet a közös vámterület alapján kötöttünk s ezek Ausztria nélkül nem mondhatók fel. Állítja, hogy a státuszkvó megfosztaná az országot rendelkezési jogától, még a nemzeti bank dolgában is. Ami azt illeti, hogy régebben mondott beszédeit ráciálták, arra csak annyit mond, hogy akkor más volt a helyzet. Ő most nincs ellentétben régebben mondott szavaival. A függetlenségi pártnak muszáj beletörödni a mai helyzetbe, mert kényszerhelyzetben vagyunk. A koalizált pártok egy tisztán körvonalozott program megvalósítására vállalták el a hatalmat.

Természetes, hogy a kormányzást csakis a meglévő alapon lehetett volna folytatni, ami egyébiránt még akkor is, ha a függetlenségi párt egymaga vállalna kormányt, így lenne mindaddig, amíg a meglévő törvényes alapot alkotmányos uton meg nem változtathatná. Midőn tehát a függetlenségi párt, mint a képviselőház többsége, a meglévő törvények végrehajtására és a kormányzásra eszközöket nyújt, nem elvét adja fel, hanem egyszerűen lojálisan teljesíti azt a megegyezést, amelynek létrehozatalát az országnak igen súlyos helyzet tette hazafüti kötelességgé és amelyet megértett és szankcionált az egész ország.

Ezután a hazafiságból ad egy kis leckét a kvótaemelő függetlenségi miniszter. Aki gáncsolja a függetlenségi pártot azért, hogy ne szegi meg a szövetséges pártokkal kötött megállapodásokat és nem érvényesíti tulsulát, mint képviselőházi többség, — mondja *Kossuth* Ferenc — hanem lojálisan közreműködik abban, hogy a kitűzött cél elérjék, az megelégedezik arról, hogy milyen helyzet tette szükségessé a kormányzás átvételét és nem akar tudomást venni arról, hogy mily óriási bonyodalmak állanak be, ha a kitűzött cél elérése előtt a függetlenségi párt szétrobbantana a megegyezést. Ha pedig emlékszik amarra és van tudomása erről, akkor gáncsolásával azt bizonyítja, hogy nem törődik hazájának sorsával, hanem egyetlen célja az, hogy a mai helyzettel szembeszálljon. A függetlenségi párt tehát bölcs és hazafias magatartásáért nemcsak nem gáncsolható, hanem ellenkezőleg, dicséretet érdemel, mert ezzel bizonyította be legjobban, hogy mint az országnak többsége, nemcsak elveinél, hanem higgadságánál, mérsékleténél és belátásánál fogva is hivatott arra, hogy az ország kormányzatának gyepöljét kezében tartsa.

Mit akart elérni *Kossuth* Ferenc ezzel a nyilatkozattal, melynek minden állítása hamis, ő tudja. Ugy gondoljuk, egy cél lebegett szeme előtt: összetartani a bomladozó, kedvetlen függetlenségi pártot, összeabroncsolni a széthulló dongákat. Mindenesetre különös, hogy a kereskedelemügyi miniszter nem a fórumon nyilatkozik meg fontos nemzeti kérdésekről, hanem könyvnyomatos útján publikálja felség-kijelentéseit. Arra vall ez, hogy érzi szavainak és érvernek gyöngeségét és súlytalan voltát, nincs bátorsága vele az ország színe elé állani. Nem érdemes *Kossuth* Ferenc nyilatkozatának cáfolatába bocsátkozni, eléggé cáfolja a miniszter önmagát.

Alispánválság Brassóban. Brassó vármegye alispánja: dr. *Jeckel* Frigyes váratlanul nyugdíjazását kérte a vármegye közgyűlésétől. Az alispán mindössze negyvennyolc éves és egészségi okok miatt akar megválni állásától, amelyben tizenöt évben keresztül vezetett Brassó vármegye ügyeit. A vármegye törvényhatósága holnap rendkívüli közgyűlésen tárgyalja dr. *Jeckel* Frigyes nyugdíjazás iránti kérvényét és a kérelemnek előreláthatólag helyet is fog adni. A brassói magyarság nem igen fájlalja *Jeckel* Frigyes távozását, mert az alispán a százok embere volt és a darabont-korszakban a Fejérváry-kormány főispánjának statisztált. *Jeckel* utódjává *Jekelius* Ágoston főjegyzőt emlegetik, aki szintén a százok embere. A magyarok *Farkas* Mihály brassói rendőrfőkapitány jelöltségét fogják támogatni.

Egy képviselő — alispánjelölt. Trencsénből jelentik: A szövetség pártok végrehajtó bizottsága *Baross* Jusztin országgyűlési képviselőt jelölte az alispáni állásra, melyet, mielőtt képviselő volt, már egy ízben elfoglalt. A jelölés egyhangulag történt.

Szapáry Pál súlyos balesete

Párisban automobil-szerencsétlenség érte. Kiröpült a gépkocsiból és megsebesült

A soffőr haldoklik

Gróf Szapáry Pált, az országosan ismert fiatal mágnást, Párisban szerencsétlenség érte. Egy bérkocsi-automobil, amelyen a gróf ült, összeütközött egy szekérrel és Szapáry súlyos sérüléseket szenvedett. A távirat, amely a katasztrófa hírére a késő esti órákban hozta, a következő:

Páris, december 6.

Gróf Szapáry Pál ma reggel súlyos szerencsétlenség érte. A fiatal gróf titkárával és még egy ural automobillal bérkocsin a Fort-uton Toussenoble-féle robogott, mikor szembekerült vele egy nehéz szekér. Az összeütközés olyan heves volt, hogy az automobil darabokra törött és a benne ülők nagy ivben kirepültek. Gróf Szapáry Pált súlyosan megsebesítve lakására szállították, a titkár és a harmadik utas jelentéktelenül sérült meg.

A Hír munkatársa elment a Szapáry-család szép-utcai és reáltanoda-utcai budapesti palotáiba, ahol azonban mindeddig semmitsem tudnak a katasztrófáról. Szapáry Pál a feleségével együtt két hét előtt utazott el Berlinbe, ahonnan Párisba, majd Londonba ment. Három gyermeke a család kis-nyí kastélyában tartózkodik. Szombathely mellett. Gróf Szapáry László, Pál testvérbátyja és édesanyjuk Muraszombaton vannak. Ha tehát a szerencsétlenség híre haza is táviratozták, bizonyára Kis-Unyba és Muraszombatra küldték a telegrammot.

Gróf Szapáry Páltól tegnap kapott utólagos értesítést a portása, Szabó Imre. Az volt a Párisból kelt táviratban, hogy a gróf címére érkező leveleket Berlinbe továbbítsák. Szapáry Pál tehát ma akarta elhagyni Párisot, hogy Berlinben a Waggon-Lits-társaság igazgatósági ülésén résztvegyen. Valószínű, hogy a pályaudvarra igyekezett az automobil-bérkocsin, amelyen a szerencsétlenség történt. Szapárynak az volt az utóterve, hogy Berlinből Varsóba megy, ahol családi ünnepre készülődnek. A gróf sógora, Preobraszenskaja orosz-lengyel grófnő ugyanis ebben a hónapban lép házasságra Demidov herceggel. A fényes nászünnepeket most Szapáry Pál nélkül fogják megünnepelni.

Tudakozódtunk a súlyos baleset részletei felől Berlinben és Bécsben is, ahova a párisi jelentések korábban érkeznek, de közelebbi fölyvilágosítást nem kaptunk. A Nemzeti Kaszinóban és a Park-klubban, amelynek Szapáry Pál az igazgatója, egyáltalán nem tudnak még a balesetről. A titkár, aki Szapáryval együtt utazott az automobilon, Reiman Gyula budapesti lakos. Az ő családja sem értesült még a balesetről.

*

A Hír tudósítója éjjel után félkettőkor érkezett táviratában közli, hogy gróf Szapáry Pál az automobil-baleset alkalmával nem sebesült meg. Ő is kibukott ugyan a kocsiból, de kisebb sérüléseken kívül egyéb baja nem történt. Az automobil gépésze súlyosan megsebesült; haldokolva vitték egy kórházba. A gróf még ma este Berlinbe utazott.

A csődök országa

Pusztul a magyar kereskedelem

A Magyar Kereskedelemnek, ha még sokáig fojtogatják a Wekerle-kormány szerelmes ölelései, nemsokára meg kell változtatnia a nevét Magyar Kereskedelemmé. Mert akármit is beszélnek a közgazdasági tudósok, a magyar kereskedelem csőd előtt áll. Rettenetes közgazdasági csapást rejt magában a kereskedelem fenyegető csődje és mialatt a világ pénzügyi viszonyai agyonszorítják a fejlődő magyar kereskedelmet, kitűnő kormányunk odakiáltja a pénzpiacnak: Hadd lám, mire megyünk ketten! És ütik a szegény kereskedelmet, ahol érik. Kossuth, a főpatronus, nem ad vaggont, Andrássy csinálja a szövetkezeteket, Darányi kontrázneki, Günther pedig vizes lepedőül újra előveszi a hirhelt Plósz-féle harmincnyedik paragrafust.

Ezalatt pedig az országban egymásután nyitják a csődöket. Amíg tavaly szeptembertől november végéig csak kilencvenhárom csődöt nyitottak Magyarországon, addig az idén ugyanazalatt az idő alatt százötvenkét magyar kereskedő jutott csődbe. A számok tehát kiabálnak. Ha ez így folytatódik — és semmi remény nincs az ellenkezőjére — nemsokára szaporítani kell a bírák számát, hogy teljék csődbiztosokra. Mert ma legkevésbé háromszáz magyar kereskedő jelentett fizetési képtelenséget, vagy küzd fizetési zavarokkal, innen pedig, különösen a mai viszonyok között, csak egy lépés választ el a csődtől.

Az ország minden részéből érkeznek csődnitási hírek. Az öreg hivatalos lap legöregebb szedői sem emlékeznek ennyi csődre. Természetesen a csődök terén is Budapest vezet. A kereskedelmi és váltótörvénysek tizenkilenc csődöt nyitott az utolsó három hónap alatt Budapesten. A főváros után első helyen Debrecen következik. Ott különösen a Rózsák hervadnak. Rövid idővel ezelőtt három Rózsák-cég jutott csődbe Debrecenben: Rózsák Lajos, Rózsák Ignác és Rózsák és Társa. Nem marad el a sorban Nagyvárad sem, valamint érzi a kereskedelem csődjét Arad, Győr, Szeged, Sopron és kivétel nélkül az ország összes kereskedő városai. Negyedszázad óta fennálló üzletek buknak meg a rossz pénzügyi viszonyok miatt és halomra buknak azok az üzletek is, melyek a hitel ingó bázisán gombamódra termettek az egész országban.

Szóval, még nem teljes a nyomorúságunk. Iparunk nincs, kereskedelmünk a csőd felé vágat és a kormány teljes erejével a szegény ezerholdasokat támogatja. Ők szegények, a nemzetfenntartó elem, tulságosan rászorulnak a támogatásra. Akit különben vigasztalni tud, hogy máshol sem rózsásak az állapotok, annak vigasztalására megírjuk, hogy a Frankfurter Zeitung egyetlen mult-heti száma egyszerre huszonnégy németországi csődről adott hírt. Vajjon a német bukáskok hány magyar kereskedőt rántanak magukkal?

A kormánynak tanulságul szolgálhatna a magyar kereskedelem csődje. A fizetéseit úgysem teljesíti, kérjen hát csődöt maga ellen. Még mielőtt az egész ország kérné...

„Én alelnök vagyok!” Ugron Gábor nagyon szigorú mostanában. Elhatározta, hogy vigyázni fog a képviselőkre. Mert fő az engedelmesség, a szent pártfegyelem, amely egy idő óta rendkívül imponálhat a mamelukok ellenőrzésnek. Ugront ebben az ellenőrzésében most már másodszer éri baleset. Az önértetesebb képviselők nem tűrik az ellenőrzést. Ma az egyik horvátnak a beszéde közben, mikor Zlinszky István arra biztatta képviselőtársait, hogy ne hallgassák a horvát beszédet, Ugron mérgesen rászólt Zlinszkyre:

— Meg kell hallgatni a horvátokat!

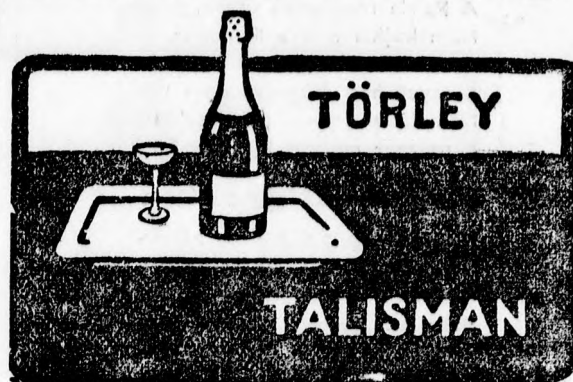
De Zlinszky nem maradt adós a válaszzal:

— Velem ne rendelkezétek! — mondta nyugodt hangon.

Ugron nagyon felháborodott ezekre a szavakra.

— Én alelnök vagyok — szólt vissza — nekem mindenki tartozik engedelmeskedni.

Zlinszky elmosolyodott erre a nagyhangú kijelentésre és még csak válasza sem méltatta az ambiciózus ellenőrt.

Főispán és bérkocsis

Falussy Árpád szatmármegyei főispán botjával agyba-főbe vert egy fuvarost, aki nem hajtott elég gyorsan

Szinte hihetetlen... Egy főispán, méltóságos ur és minden egyéb, botalt támad rá egy alázatos, rabszolgasorban élő paraszt bérkocsisra, akinek az volt a büne, hogy nem hajtott elég gyorsan. A főispán: dr. Falussy Árpád, a fuvaros: Nagy József. Szavahihető nagykarolyi uri ember fölháborodással írja meg A HIR-nek ezt az orszórszági közigazgatásba fényesen beillő esetet. Ime a levél:

Szatmár vármegye és Szatmár város főispánja, Falussy Árpád ur december elsején este 8 óra 22 perckor vonaton Szatmárról Nagykárolyba, állandó székhelyére érkezett. Ilyenkor fényes magánfogatót szokott hazahajtatni. Most azonban elkésett a paradés kocsis s így ő méltósága kénytelen-kelletlen bérkocsit kért a parancsára várakozó rendőrtől. Így jutott a 25. számú bérkocsi ahhoz a nem remélt szerencséhez, hogy a főispán foglalt helyet a meglehetősen roskadt féderü és még kopottabb párnázatu Noe-korabeli bárkában, amely elé bizony nem tüzesverü táltosok, hanem két sovány, girhes gebe volt befogva. Megindult a jármű a göröngyös uton. A méltóságos urban pedig forrt az indulat, lévén pár hét óta kedélye a nélkül is állandóan borongós. A mint így csendes kocogásban egy pislákoló lámpa előtt elhaladnak, a halvány fényénél Nagy József, a boldog bérkocsis észreveszi, hogy lova kantárán némi igazítani való van. Egy pillanatra megállította a lovait és leszállt, hogy a kantárt rendbehozza. De bizony ezt csak vesztére tette. A méltóságos ur nem tudta tovább féken tartani indulatát, kiugrott a kocsiból s kéznél levő vastag, göröcsös botjával a legcsekélyebb ok nélkül agyba-főbe verte a gyanútlan kocsis. Azután, mint ha semmi sem történt volna, helyét a kocsiban újra elfoglalta s hazahajtatott. A megrémült Nagy József kocsisnak egy koronát dobott s a vármegye-ház boltíves kapujában eltűnt. Nagy József, aki fején, homlokán több sebből vérzett, sirva panaszkodta el az ott járó-kelőknek a furcsa történetet, a mire ő, együgyü ember, nem volt képes magyarázatot találni; keservesen mondogatta, hogy legalább csak a rendes egy korona husz fillér tartifát fizette volna meg a méltóságos ur, de így hogyan fog ő a gazdájának beszámolni!

Idáig a levél, amelynek írója megjegyzi: „Mi is lenne a méltóságos urakkal, ha a jó sors nem vezérelne olykor elébük, háborgó lelkük lecsillapítására, egy-egy nagyjózsefet, akin minden mérgüket kitölthetik!” Mi pedig hozzátesszük: Mit ér itt írók, művészek, tudósok, művelt szakemberek minden erőlködése, verejtékes munkája, — mikor egy méltóságos ur göröcsös botja a Balkán színvonalára üti le a kulturát, a humanizmust, sőt még a magyar uri tempót is!

A HIR

Strófák a napról

A Patrie

A Patrie megkerült végre,
Nem bujkál már a levegőbe,
Lekerült a fellegek közül,
Megyek hát, megkérdezem tőle,
Nem látta-e fön, ott vagy itt
A magyar nemzet légvárát?

Száz szál gyertya

Ma medrágult a gyertya kérem
S mint egy régi népdal vallja:
Osupán Rothschild tehet ma már
Száz szál gyertyát az asztalra.

☞ **A kenyéruzsora ellen.** Nem újság, hogy medrágult a kenyér, a szegénynek és a gazdagnak mindennapi betevő falatja. Leginkább a szegény, a kinek ebben az irtózatosan drága időben alig telik egyébre a száraz kenyérről. A gyilkos drágaság, az uszorások garázdálkodása maholnap a száraz kenyeret is kiüti a szegény ember szájából, mert a nyomorult bérből nem telnek ki az irgalmatlanul fölserfolt kenyérrak. A munkásság gondoskodik róla, hogy védtelen helyzetével vissza ne élhessenek lelketlenül. Az Általános Fogyasztási Szövetkezet egy *szövetkezeti sütőház* fölállítását tervezi, hogy a konkurrencia által gátat veszen a kenyér megokolatlan drágulásának. Az új sütőműhelyt nagyarányú tervezik. A szociáldemokrata párt felhívást intézett a munkássághoz, hogy a „*pékbarókkal*” szemben támogassa a munkások sütőműhelyét.

☞ **Munka a visszavándorlóknak.** A földművelésügyi minisztérium munkásügyi osztályához és a követségi kirendeltségekhez *tízezer munkakalkulát* jelentettek be abból az alkalomból, hogy nagy tömegekben jönnek vissza Amerikából a magyarok. Az ország különböző részében elhelyezést találhat hat-hétszáz gazdasági cseléd és munkás, több mint kétezer földmunkás, ötezerháromszáz erdei munkás, ezerhétszáz bányamunkás és néhány száz gyári és ipari munkás. A földművelésügyi minisztérium munkásügyi osztálya *mindennemű munkást közvetít*. Volt olyan nap, mikor e tárgyban *kétezerhétszáz táviratot adtak ki*. A kormány kéri a munkaadókat, hogy kiki rövid uton (levélben, táviratilag, vagy telefonon) közölje a munkásügyi osztályhoz, hova és mennyi munkásra van szüksége, mert a minisztériumot százával ostromolják a kenyéret kérő visszavándorlók.

☞ **Desseffy Sándor temetése.** A főváros katolikus társadalmának, a politika és tudomány kiválóságainak részvéte mellett szentelték be ma délután *Desseffy Sándor* esanádi püspök holttestét a Hegedüs Sándor-utcai püspöki palotában. A gyászszertartást *Várossy Gyula* dr. kalocsai érsek végezte fényes papi segédlettel. Ezután a holttestet a nyugoti pályaudvarra vitték, ahonnan ma este Temesvárra szállították.

☞ **A lakásuzsora ellen.** A hetedik kerületi munkások hétfőn este nyolc órakor gyűlést tartanak a Király-utca és Csányi-utca sarkán lévő Vörös Macska vendéglőben, ahol a lakás- és élelmiszer uzsora elleni mozgalom megindítását fogják megbeszélni.

☞ **A sikkasztó fiú.** Róth Miksa tegnap ismertett ügyében ma ezt jelentik még: Róth nem szállott meg *Gráf Márton* lakásán, hanem édesatyja, aki a keresésére ideérkezett. Éppen azon tanakodtak, hogy mitevők legyenek, amikor Róth Miksa benyitott. De megpillantván a szobában édesapját, szó nélkül elfutott. Azóta nem látták. Valószínű, hogy *Gráféknál* is pénzt akart kérni, mert más budapesti rokonoknál is járt, ahol — tekintettel rendezett anyagi viszonyaira készséggel adtak is neki.

A titokzatos orosz

Budapestre jött meghalni

Titokzatos eset történt tegnap reggel Budapestben. A belvárosi *Budapest-szálló*ban egy Pavlov Konstantin nevű harmincéves moszkvai orosz, aki pár héttel ezelőtt érkezett ide, az ágyában össze-vissza szurkálva találták a szálloda alkalmazottai. A nyakán és a mellén hatalmas vágások véreztek. Az előhívott orvosnak, dr. Kern Gézának az orosz eleinte semmitsem akart elárulni, később azt mondta, hogy borotválkozás közben vágta meg magát. A jelek azonban inkább öngyilkos kísérletre vallottak. A veszedelmesen megsebesült oroszt a II. számú sebészeti klinikára szállították.

Az esetet még rejtélyesebbé teszik azok a kombinációk, amelyek az orosz személye körül ma fölmerültek. Pavlov Konstantin állítólag azok közül az anarkisták közül való, akiknek üzenelmeire most rájöttek, s vagy öngyilkosság kísérlete forog fenn, vagy pedig a cinkosai bosszújának az áldozata Pavlov Konstantin. A szállóban, ahol hetekig lakott, semmit sem tudnak róla, a rejtélyes orosz mindig egyedül volt, bezárkózott a szobájába és senkinek semmit nem árult el itteni dolgairol és céljairól. A *Hir* munkatársa ma látogatást tett a sebészeti klinikán, ahol a sebesült oroszt ápolják. Pavlov veszedelmes állapotban fekszik, a fején és a mellén jég-tömbök vannak. Nagyon súlyos az állapota s beszélni nem lehet vele. A kezelő orvos a következőket mondta munkatársunknak:

— Pavlov Konstantin tegnap óta fekszik itt, *élet és halál között*. Nagyon rosszul van, de van remény rá, hogy felgyógyul. Ma megjelentek itt a rendőrség kiküldöttei, hogy a beteget kihallgassák, de ez nem volt lehetséges. Amikor van annyi ereje, hogy beszélni tud, akkor sem akar semmit elárulni, titkolózik, *nem ad semmire nézve felvilágosítást*. A rendőrség nem tudott meg semmit tőle.

Pavlov Konstantin esete nagyon rejtélyessé kezd válni. A rendőrség szorgalmasan kutat az ügyében, de semmi pozitív adatot nem szerezhettek még róla.

☞ **Orvos-sztrájk Bécsben.** Nemcsak nálunk, ebben a boldog országban, ahol maholnap már igazán megszokjuk azt, hogy az összes diplomás és nem diplomás embereket sztrájkba kergeti az általános nyomoruság, de a kulturállamnak kiküldött Ausztriában is sztrájkolnak az orvosok. Ma reggel a bécsi közpórház orvosai sztrájkba léptek. Nincsenek megelégedve a kórházi kózztal, amelyről azt mondják, hogy *botrányosan rossz, nem lehet megenni*. A betegek is élvezhetetlen ételeket kapnak s az orvosok kijelentették, hogy ezzel a sztrájkjal első sorban a betegeken akarnak segíteni. A különös sztrájk azonban csak a *nem evésre* terjed ki. Kötelességüknek mindenben eleget tesznek, de a kórház kózztját visszautasítják.

☞ **Tízezer korona a csernovai árváknak.** A csernovai zendülés áldozatai tudvalevőleg nagyszámú kiskorú árvát hagytak hátra teljes inségben. Az ártatlan gyermekek felségélyezésére *Beniczky Ödön*, a rózsahegy kerület országgyűlési képviselője, gyűjtést kezdett, melynek összege a legutóbb közölt kimutatások óta a mai napon meghaladta a *tízezer koronát*. Ezen összeg szétosztására a képviselő Liptóvármegye egyházi és világi notabilitásából álló bizottságot kért föl, mely bizottság *Palugyay Móric* főispán elnöklésével holnap tartja meg ülését Rózsahegyben.

☞ **A telekadó behozatala.** Az egyre növekvő telekspekulációk és a türelhetetlen telekuzsora végre valahára cselekvésre készítette a főváros tanácsát, amely a telkek megadóztatására és az értéknövekedő adó behozatalára javaslatot dolgoztatott ki. Ezt a javaslatot már a múlt héten tárgyalta a pénzügyi bizottság és ma be is fejezte a tanácskozásait. A telekadót három szótöbbséggel elfogadta, de az értéknövekedési adót teljesen elvetette. A javaslat ellen *Herczog Péter* báró érvelt s azt hangoztatta, hogy Budapestben nincsen általános telekspekuláció. *Heltai Ferenc*, *Vázsonyi Vilmos* és *Preyer Hugó* beszéltek még a telekadó behozatala mellett. A bizottság kimondotta, hogy az adókulesot és az adózási területeket majd szabályrendeletben fogják megállapítani.

☞ **Egressy Ákos**, a Nemzeti Színház nyugalmazott tagja ez uton figyelmezteti a közönséget, hogy ne üljön fel annak a szélhámosnak, aki hamisított aláírásával pénzügyi segélyeket kér, hanem a legközelebbi rendőrnök adja át.

☞ **Művelt ápolónők.** A Gondviselés ápolónőket képző egyesület megkezdte *Batthyány* Lajosné grófnő elnöklése alatt Szápáry-utca 20. szám alatti otthonában működését. Az egyesület művelt hölgyeket ápolónőkké képez ki. A jelentkezők teljes ellátásban részesülnek és kiképeztetésük után havi fizetést kapnak, azonkívül megfelelő nyugdíjra is számot tarthatnak.

☞ **Kedélyes est.** A Budapesti (budai) Iparossegédek Egyesülete II. kerület, Iskola-utca 16. szám alatti helyiségében vasárnap este műkedvelő előadást rendez, amelyet *Ispanovics* iskolaigazgató felolvasása előz meg. Műsor után tánc lesz.

☞ **Felolvasás.** A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületében december nyolcadikán, vasárnap délután öt órakor a Szabad Lyceum megbízásából dr. *Gárdonyi Albert* fővárosi könyvtáros folytatódó előadást tart vetített képekkel a francia forradalomról.

☞ **Gyermekfelruházás.** Az *Árvay Ottó* jótékony társaság december hetedikén, egy évi működésének eredményeképpen az *Árvay-kávéházban* *husz szegény gyermeket ruház fel*.

☞ **Halálozás.** *Duha János* ügyvéd, Szamosújvár város huszonötödikén volt főkapitánya, hatvan-kétéves korában meghalt. Temetése szombaton, e hó hetedikén lesz. Az elhunytat nagy és előkelő rokonság gyászolja.

FERENC JÓZSEF
KESERUVIZ *parallan*
HASZAJTÓSZER

x Sok ezer ember áldja a koronaszest, mely öket csu-, köszvény- és egyéb fájdalmaktól teljesen meggyógyította. Ara 1 korona. Megrendelhető Remetey D. gyógyszerésznél Turkevén. Budapest Egger L. gyógytárában.

Rum és likőrök

készítése házilag !!

100%—200% megtakarítás!

fillér **80** fillér

egy adag koncentrált jamaika rum kivonat, vagy az alább felsorolt likőrkivonatok bármelyike, melyek segítségével 1½—2 liter igen finom rumot, vagy 2½—3 liter igen finom likört készíthetünk. Használati utasítás minden üvegehez. — Allasch, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Császárkörte, Curgaco, Cseresznyelikör, Diólikör, Podmoronta, Kákao, Kávé (Crème de Mokka), Köményes, Meggylikör, Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Őszi és sárga barack stb. Conc. jamaika rum-kivonat és Cognackivonat

1 kor. beküldése ellenében bérmentve küldök egy adag bármilyen likör vagy rumkivonatot próbára. Forrártár:

Majthényi Béla

arany kereszt drogéria és illatszertár
Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

Gyógyítható a sérv?

E kérdéssel foglalkozó tanulmány most hagyta el a sajtót
Bárkinek díjtalanul zárt borítékban megküldi:

Politzer sérvambulorium speciális orvosi rendelő intézet
Budapest, Kossuth Lajos-utca 8. félem.
Egész nap ingyenes orvosi rendelés.

TÁVIRAT TELEFON

Nagy bukás Szatmáron Két kereskedőt letartóztattak

Szatmárnémeti, december 6.

Jakobovics Márton fűszerkereskedőt az ügyészség ma hamis bukás miatt letartóztatta. Megállapították, hogy a passzívák a százezer koronát meghaladják. Jakobovics apósát, Kolb Hermant, mert a veje üzemeit elősegítette, szintén letartóztatták. A bukás több itteni pénzügyintézetet sujt érzékenyen.

Öngyilkos sikkasztó Mehalt a kedvesénél

Győr, december 6.

Blau Henrik szabósegéd a gazdájától kétezer-négy száz korona értékű számlát kapott behajtás végett. Blau a pénzt beszedte és megszökött. Elrendelték a körözését. Ma távirat érkezett Győrbe a csehországi Kratzauból, hogy Blau ottlakó kedvesénél agyonlőtte magát.

Aranybányászok véres sztrájkja Newada város rémnapijai.

A munkások fegyverbe álltak

Newyork, december 6.

Newadában az aranybánya-munkások sztrájkja iszonyu vérengzéssé fajult. A sztrájkoló aranybányászok és a bányatársaságok által alakított őrség között valóságos harcra került a dolog. A newadai hatóságok tehetetlenek a rengeteg munkástömegekkel szemben s ezért Washingtonból sürgősen segítséget kértek. Hounstov tábormok San-Franciscóban tegnap távirati utasítást kaptak Washingtonból, Roosevelt elnöktől, hogy ezer embert tartson készen s azonnal induljon Newadába. Ma reggel Kalifornia fővárosából azt táviratozzák, hogy két gyalogezred géppuskákkal vasuton elindult és ma délután az aranybányák vidékére érkezett. Az izgatottság a sztrájkoló aranybányászok között leirhatatlan. A munkások nemcsak puskákkal és revolverekkel vannak fölfegyverkezve, hanem bőségesen van dinamit-patronjuk is, a miket a bányavidékeken könnyű szerezni. A veszedelem igen nagy. A kereskedők bezárták boltjaikat, az üzleti forgalom már régen megszűnt, mert a munkások, a mióta a pénzhány beállt, sztrájkba léptek, mivel készpénz helyett nem akartak utalványokat elfogadni. A sztrájkmozgalom napról napra terjed s most már nemcsak a newadai aranybányászok, hanem más gyárvállalatok munkásai is ezrével sztrájkolnak. Washingtonban is aggodalommal néznek a newadai események elé.

Öngyilkos lett egy világhírű diva

Newyork, december 6.

Baltimore egyik előkelő hoteljében ma öngyilkosságot követett el Bloodgood Emma, egyik legünnepelebb amerikai színésznő. A művésznő minden vagyonát elvesztette s nyilván ez vezette végzetes eselekedetére.

Mészárlás a kolostorban Legyilkoltak hat szerzetest

Pétervári, december 6.

A Pleskau közelében levő kriptoski-kolostorba az este husz rabló belől, hat barátot lemészárolt s néhányat súlyosan megsebesített. A rendőrség rajtuk ütött s erre a rablók egy házban elcsantolták magukat s a rendőrökre lövöldöztek. Egy század katonaság sietett a rendőrség segítségére. A katonák nem tudták a rablók közelébe férkőzni s ezért felgyújtották a házat. Négy rabló bennégett, menekülés közben három rablót a katonák leltek, a többiek megugrottak.

Retteg a cár Szaporodnak a forradalmárok

Pétervár, december 6.

A cári család a merényletek ijesztő szaporodása következtében nem költözködik át a téli palotába. A hatóságok a sűrűn ismétlődő merényletekben annak jelét látják, hogy a tulzó forradalmi irányzat megint felülkerekedett.

Fölrobbant egy bánya Ötszáz halott

Fermont, december 6.

A fermonti Coal-Company bányájában szénrobbanás következtében az aláhulló törmelék száz bányászt eltemetett. A bányagazgatóság az eltemetett munkások számát ötszázra teszi. Már több holttestet hoztak felszínre. Egy itteni lap jelentése szerint a robbanásnál négyszázhuszonöt ember vesztette életét. A bánya körül a szerencsétlenül járt munkások hozzátartozói között szivettépő jelenetek játszódnak le. A bánya ég.

A bolgár fejedelem vőlegény Csöndes eljegyzés

Schwerin, december 6.

Ferdinánd bolgár fejedelem a Krakov melletti Serrahn-kastélyban Eleonora Reuss köstritzi hercegnővel jegyet váltott. A hercegnő féltestvére az elhunyt Albert szász-altenburgi hercegnek, a kinek özvegye a Serrahn-kastélyban lakik.

NYILTTÉR

8 rovart alatt közlötökért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban). Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítási, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja ugy helyben és vidékre, valamint a közeli nyaralókba való butorszállításhoz jutányos ár mellett szolgálatát.

L. FRANCOIS & Co

**François
TRANSYLVANIA
SEC**

Társat keresek

40.000 koronával egy feltétlen reuzáló életképes 35-40%-ot jövedelmező üzlet-hez. Ajánlatok „Merkantil” jellegére a kiadóhivatalba küldendők.

ÖS-BUDAVÁRA

felosztása alkalmából már csak rövid ideig a következő tárgyak kerülnek eladásra: 100 darab villamos ivilámpa, továbbá egy Peugeot gyártmányu automobil. 1 drb villammotor, váltakozó áram gyári szám 3410. Ganz és Társa gyár 6 polus, 820 fordulát száma, 100 váltós, 20 lóerős. 1 drb gáz-motor dupla cilindrel, 30 lóerős, gyári szám 206, Ganz és Társa gyár 1894-ben gyártották. Egy drb vizkazan 10 légkör nyomásu biztonsági szeleppel, fesszmörvel és vizállásu üveggel felszerelve, kazának átmérője 80 centiméter, hossza két méter. Két darab Emke-féle forgószivattyu. Lorenc Viktor-féle gyártmány, szívó magassága kilenc méter, nyomó magassága 50 méter. Egy drb transzmisszió 4 csapágygyal, 6 drb. szijkoronggal, jökarban levő szijakkal stb. minden a legjobb állapotban olcsón eladó.

Értekezni lehet reggel 8 órától délután 5 óráig Ös-Budavára területén a tulajdonossal

Magyarnak Pécs. Németnek Bécs.

Hazai iparunkat előmozdító céggennél a legjobb órák és ékszerék jobban és olcsóbban szereshetők be, mint bármely külföldi órágyárossal.

Kockázat kizárva! Nem tetsző árut kicserélek, vagy a pénzt visszaadom!

Csak általam kipróbált, pontos járásu órákat szállítok. 10 évi jótállás!

Fontos mindenkinek!!

200. sz. Ujdonság! Legjobb

ébresztő zsebóra

ronde óranagyságban, igen meglepő kellemes és csengős harang ébresztéssel, legpontosabb járással, nickel tokban ... 12 K
Oxidált tokban ... 15 K
Valódi ezüstből ... 25 K
Négyzet alakú oxidált tokban, világhírű szerkezettel 30 K

Legpontosabb női órák!

426. sz. Arany

remonoir duplafedelű

remek vésés és kitűnő szerkezettel, női óra ... 35 K
3 aranyfedelű ... 44 K
499. sz. Valódi ezüst női óra duplafedelű díszes véséssel ... 12 K
Egyfedelű ... 9 K

Szivalaku női oxydált

női óra

kitűnő szerkezettel ... 8 K
Ugyanaz gömbölyű alakban 7 K

„Kossuth”

szalon díszóra 13 és fél centiméter magas márványtokban, csiszolt üveggel, ragyogó ékkő utánzáttal, duan kirakva ... 10 K

!! 5 évi jótállás !!

19 cm. magas. Pontos járásu

erős ébresztő-óra

nickel tokban ... 2.60 K
2 haranggal ... 4.- K
3 éjjel világító számlappal, díszes kidolgozásu ébresztő óra, járása a legpontosabb, ébresztő csengése felülül minden eddigi gyártmányt 6.- K
Világító számlap 50 fillér. Csomagolás és lád. 20 fillér.
3 drb. rendelésnél csomagolás ingyen.

Domboru karikagyűrű valódi 14 karátos fémjelzett erős tömör karikagyűrű 8 K-tól felj. Vésés ingyen! Ujjbőség papírszalaggal is megoldható.

700. sz. 2 kis gyöngy és 1 színes kő ... 9 K
Tetszés szerinti ékszertervnek foglaltása jutányosan eszközöltetnek.

69512. sz. Valódi 14 karátos arany kígyó gyűrű színes, 1 követ ... 12 K
Ugyanaz 1 gyémánttal, 2 soros, 2 fejjel ... 32 K

720. sz. 14 karátos arany, színes követ ... 16 K
Ugyanaz kisebb ... 10 K
Uj aranyból ... 7 K

Valódi
ezüst revolver
(lángfűgélék) ... 2.40 K
1 doboz töltény ... 50 K

Schönwald Imre órásmester és Pécs.

Mi ezen lapra hivatkozik, megkapja nagy képes ár jegyzékemet ingyen és bérmentve.

Az anarkisták merényletéről

Izgalomban a rendőrség

Tagadnak, de hasztalanul

Egyetlen újságcikk miatt

Nyomozás vidéken is

Letartóztattak egy rendőrt

Régóta nem foglalkozott a budapesti rendőrség olyan bűnügygyel, amely az anarkisták merényletéről nagyobb lázban tartotta volna. *A Nap* cikke úgy hatott, mintha egy igazi bomba robbant volna fel. Egész nap folyt a legszigorubb nyomozás, de a kis szürke félhivatalosok szánnivaló buzgósággal mindent letagadtak, — még azt is, a mi szó szerint benne van a hivatalos rendeletekben. A sánta és vérszegény cáfolatokra pedig csattanóul jött az a hír, hogy *Lázár Ottó* rendőrt elfogták, a hivatalos titok elárulása címén. Mégis csak fontosnak tartják hát az ügyet, ha szükségesnek vélték egy ember letartóztatását.

A titok árulója

A rendőrség óriási apparátussal nyomozott attól az időtől kezdve, hogy az anarkistákról szóló érdekes tudósítás megjelent. Dr. *Boda Dezső* főkapitány a helyettesét, dr. *Pekáry* Ferenc tanácsost és *Krecsányi* Kálmán detektívönököt bizta meg a vizsgálattal, a kiknek még segített *Thury* Sándor fogalmazó. *Pekáry* egész délelőtt a mosonyi-utcai vörös házban, a rendőrök kaszárnyájában időzött, a többiek pedig a kerületi kapitányságok és az őrszobák helyiségében kutattak. Rendőrtiszték is gyanuba kerültek már, de aztán kiderült, hogy egy egyszerű közrendőr a rettenetnek ítélt bűn elkövetője.

Hogyan akadtak rá? Rendőrségi műnyelven szólva *vink*-et kaptak, hogy *A Nap* Bécsből szerzte értesülését. Meghallották továbbá, hogy a rendőrök egyike több ízben említette kartársai előtt, hogy neki két újságró testvére van s a fiatalabb Bécsben tartózkodik. Így fordult a gyanu *Lázár Ottó* budapesti születésű, harmincöt éves, nős rendőr ellen, aki a *Zrinyi*-utcában szokott posztolni s legutóbb a 88. számú őrszobára volt beosztva.

Indiszkret jegyzetek

A diszkret természetű s nagyfontosságú rendeletek közlése előtt szigorúan megintik a rendőröket, hogy senkinek — még a feleségüknek — sem szabad elmondani semmit. A bizalmas értesítéseket nem is adják ki, hanem felolvassák s a rendőrök jegyzetek csinálnak a noteszükbé. Mikor aztán *Lázár Ottó* jegyzőkönyvét megvizsgálták, nyomban észrevették, hogy az egész rendelet pontosan le van írva beléje. Faggatni kezdtek s a megdöbbent ember a következőket mondta el:

— Beismerem, hogy mind a két bizalmas rendeletet, amely az anarkistákra vonatkozik, szösz szerint lemásoltam. Nem akartam bajt csinálni, nem is sejtettem, hogy ilyen galiba lesz. A testvérem *Lázár Antal* többször kért, hogy szóljak neki, ha valami érdekeset megtudok és hozzája juttattam a rendeletek tartalmát. Aztán nagyon rábeszélte, hogy az egészet szóról-szóra adjam oda. Négy nappal ezelőtt, harmadikán történt, hogy bejött hozzám a 88-as őrszobába s addig el nem ment, amíg a rendeletek általam lemásolt példányát neki újabb lemásolásra oda nem adtam. Esküszöm, hogy pénzt nem ígért vagy adott érte.

A rendőrség megállapította, hogy *Lázár Antal*, aki a bécsi orvosi egyetem hallgatója, az osztrák fővárosból küldte meg *A Nap*-nak ezeket a rendeleteket. *Lázár Ottó* pedig dr. *Boda Dezső* főkapitány nyomban felfüggesztette állásától s azt is elrendelte, hogy tartóztassák le. A rendőrt kollegái fölkiáltották a második emeleti cellák egyikébe. A nyomozást még folytatják és holnap délig valószínűleg be is fejezik. A letartóztatott rendőrt akkor át fogják kísélni az ügyészség alkotmány-utcai fogházába.

Vadászat az embervadászokra

Hogy a merénylet tervét mennyire jelentősnek tartották és hogy milyen széles körben foglalkoztak vele a hatóságok: azt vidéki értesüléseink is bizonyítják. Egész vadászatot rendeztek azokra az emberekre, akik viszont a *Kisjenőn* vadászatra készülő *Ferenc Ferdinánd* trónörökösre vadásztak. A *Kisjenőn* most folyó udvari vadászatok alkalmából nemcsak a budapesti rendőrséget értesítették, hanem gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter rendeletet intézett dr. *Dalnoki-Nagy* Lajoshoz, Aradmegye alispánjához is. Fölhívta a szükséges intézkedések megtételére s közölte vele a négy anarkista személyleírását. *Dalnoki-Nagy* Lajos a miniszter rendeletét kiadta az összes főszolgabíráknak, akik viszont a csendőrpáncsnokságokat utasították a legszigorubb ellenőrzésre. Az aradi rendőrség intézkedett, hogy az aradi állomás is megfigyeltessék, mert az anarkisták tájékozódhattak, hogyan lehet arra szükség esetén egéruvat venni. A *Kisjenői* csendőrséget külön akvirálták, sőt *József főhercegnek* is.

Zsarolás?

Nagyszabású nyomozást indított az osztrák főváros rendőrsége is az anarkisták ügyében, de épp ugy eredménytelenül, mint a budapesti. Erre vonatkozólag *A Hír* a következő érdekes telefonjelentést kapta:

A bécsi rendőrség is vizsgálatot folytatott a titokzatos összeesküvés ügyében, mert szintén megkapta a bizalmas jelentéseket. Az eljárást azonban hamarosan abbahagyta, mert megállapította, hogy az egész merénylethistória — úgy látszik — nem egyéb, mint *szélhámos manőver, amelynek zsarolás a célja*. A vizsgálatot a rendőrség ilyen irányban folytatja.

A kipattant fiókszenzációról, amely zsarolást emleget, schol egy szóval se többet mondani nem akartak. Csak annyit sejtettek, hogy ezt a manővert nem Magyarország területén akarták végrehajtani, hanem másutt igyekeztek „merénylet-hir koholásával” pénzt szerezni, ami eddig csak a török rendőrkémek specialitása volt.

Dalaki megbukik

A kormány maga nem cáfoltatja már *A Nap* cikkének valóságát, hanem frontot változtat és csak azt hangsúlyozza, hogy merényletről beszélni sem lehet. Ma este a következőket adatta ki egyik könyvátmosásában:

Vonatkozással arra a hirre, a melyet *A Nap* a napokban ő felsége és *Ferenc Ferdinánd* trónörökös ellen állítólag tervezett anarkista merényletekről közölte, a Magyar Távirati Iroda illetékes helyről fel van hatalmazva annak megállapítására, hogy ilyen, állítólag tervbe vett merényletre vonatkozólag beérkeztek ugyan információk, hogy azonban a rögtön megindított nyomozás eredményeként az tünt ki, hogy itt csupán egy kizsákmányolásra számító, szélhámos manőver forog fenn, a minők, tapasztalás szerint, sűrűn szoktak felmerülni és a melyeknek semmi alapjuk nincs. Különösen kiemelendő, hogy a szóban forgó ügygyel sem a konstantinápolyi es. és kir. nagykövetség, sem Mexikónak bécsi és genfi képviselői bármennyi vonatkozásban nem állanak.

Hogy a merénylet terve konkrét s anarkisták jöttek volna ide, azt nem is írta *A Nap*, vagy utána más újság. Csak azt az értesítést reprodukálták, amely a hivatalos iratokban foglaltatott. S itt újra kipécézhethünk egy kis füllentést. A könyvátmosás révén azt kürtölik ki, hogy a konstantinápolyi, vagy más követségnek semmi köze a do-

loghoz. Már pedig a tegnap közölt hivatalos akta szó szerint így kezdődik:

— A konstantinápolyi cs. és kir. osztrák-magyar követ a császári és királyi ház és külügyek miniszteriumaihoz távirati tudósítást küldött, hogy egy forrásból ő császári és királyi fensége *Ferenc Ferdinánd* főherceg ur ellen tervezett anarkista összeesküvésről értesült...

Nagyon el akarnak itt tussolni valamit. Ne lépjen meg bennünket, ha a diplomácia, vagy a rendőrség körében legközelebb „változás történik”, talán elvonulás is az ugynevezett megérdemelt nyugalomba.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ • ZENE • KÉP • KÖNYV

• **Opera.** Ma este vendégművész, *Svördström Valborg* asszony lépett fel az opera színpadán. Margitot énekelte a *Faust*-ban. A művésznőt ismerjük már a koncert-termekből, színpadon ma látjuk először. A nagy termet és a nagy színpadot nem tudta megtölteni a hangja, gyengén, de biztosan és tisztán énekelte. Finom kis hang, nagy iskolázottsággal, sok kifejezéssel, rendkívül gyengéd árnyalatokkal. Különösen a játéka volt kitűnő, olyan légies, olyan gyengéd volt egész alakja, mint egy szál nárcisz kora reggel. Valóságos felüdülés, boldogság volt *Kacér* Margit művészetlen Margitja után, amelylyel nekünk meg kell elégednünk. A címszerepben igen jó volt *Arányi*, nagy sikere volt *Beck*-nek és *Szemerének*. A zenekart *Márkus Dezső* nagy hivatottsággal vezényelte.

• **Népszínház-Vigopera.** A hét hátralévő három előadása közül kettő a *bábkirálynő*. A diadalmas sikerű darab *Küry Klárával* a címszerepben *szombaton* és *vasárnap* este kerül színre. — A vasárnap délutáni előadáson *Blaha* Lujza asszony lesz a Népszínház vendége a *Falu rosszában*. Ez utóbbi előadás helyairai mérsékelték.

• **Gretchen.** (Bemutató a Magyar Színházban.) Két német író *David* és *Lipschütz* uraknak *Gretchen* című tréfának keresztelt darabját adták ma a Wesselenyi-utcai múzseparokban. A tréfa morálja az, hogy nincs szebb dolog a világon az erkölestelenségnél. Ezt vallja egy kis német fejedelem uralkodója és nézetét még tetézi azzal, hogy nem hisz a Magdolna-szerű bűnbánás lehetőségében. A tréfa cselekménye az uralkodó Affiomáját igazolja, egész sereg mulatságos jelenet kapcsán. A szerepek ma a színház tehetségesebb tagjai közt osztották ki, akik közül *Csontos*, *Mészáros* Gizella, *Réthey*, *Körmendi* érdemelnek dicséretet. A színház ma sem telt meg egészen.

• **Kiss József ünneplése.** A magyar költészet büszkeségének, *Kiss Józsefnek* szenteli december havi fölolvató-ülését a Petőfi-Társaság. Diszgyűlésen ünneplik az élők közt legelső poétát, aki negyven évvel ezelőtt kezdte meg irodalmi pályafutását. A diszgyűlést, amely december tizenötödikén az Akadémia palotájában lesz, *Herceg* Ferenc fogja megnyitni ünnepi beszéddel. *Szabó* Endre költeményben magasztalja a jubilánst. *Palágyi* Menyhért esztétikai méltatását mutatja be, *Neugebauer* László, *Kiss József* hatása a külföldön című értekezését olvassa fel. Végül maga a költő mond el néhány visszaemlékezést. Diszgyűlés után lakoma lesz, a melyet a Budapesti Újságírók Egyesülete rendez.

• **Megváltás.** *Szalay* Mihály nagyszerű darabját, a *Megváltást* legközelebb már a vidéken is előadják. A sort *Makó igazgató szegedi* színtársulata nyitja meg.

• **Sziklay Kornél** Rottenbiller-utcai Fővárosi Kis Színházban teljesen új műsor mulattatja a telt házak közönségét, de azért a személyzet mindig újabb és újabb darabokra készül, így vasárnap délután három órákor is bemutató-előadás lesz, *továbbá* egymásután kerülnek színre: *Kabaret* a játékeskedésben című látványos operette, *Dávid*, a betlehemi pásztor, *zsídó daljáték*, *Karácsonyfa*, *színjáték*, *Farsang királynője*, operette.

• **Telekkönyv.** *Káplány* Géza, nyugalmazott ítélőtáblai bíró folyóirata, a szakembereknek nélkülözhetetlen *Telekkönyv*, a Telekkönyvvezetők Országos Egyesületének hivatalos orgánuma lett. A folyóirat legújabb száma gazdag tartalommal jelent meg. *Káplány Géza* nagyon értékes tanulmányt írt a végrehajtási törvény reformjáról, amely most éppen aktuális. A *Telekkönyv* negyedévre két korona.

Vádak a sírból

Antal professzor végrendelete

Páratlanul szenzációs testamentumot hagyott hátra dr. Antal Gyula budapesti egyetemi tanár, akinek haláláról nemrég megemlékeztünk. Az egyházjog öreg tudósa, aki súlyos állapotban sem mondott le az előadásairól, sokat szenvedett az utóbbi esztendőben. Gyötrő betegségen kívül több iszonyu lelkiválságot is át kellett szenvednie. Most aztán erős kifejezésekkel vádolja családjának néhány tagját, akik megkeserítették az életét. Ugyszólván a sírból nyújtja ki öklét, hogy lesujtsan azokra, akik éveken át őt bántották. Meg kellett érnie, hogy ügyvéd fia közönséges gonosztevő módjára Amerikába szökött és kínos teret hagyott itt az apa vállán. Gyógyszerész fiával összeveszett és tünnie kellett az inzultusait. Négy fia közül csak egyhez fordul szülői szeretettel. A különös végrendelet, a melyet a negyedik kerületi járásbíróházon hirdettek ki, a következőket mondja:

Isten nevében! Ép eszszel és megfontoltsággal megmásíthatatlan végrendeletem a következő. Három banknál vannak tartozásaim — azok követelését *fizesse ki a pécsi nagyharang*, miután főleg A. szövetkezve P.-vel nagy összeg erejéig *megraboltak*. Boldogult legkedvesebb *Ferenc* fiam gyermekének csak törvényes osztályrészt adandó ki. Ezen intézkedésem indoka fellelhető N. udvari tanácsosnak az árvaszékhez beadott *gaz beadványában*, továbbá, hogy N. *összecharácsolt, nagy vagyonából* ugyanis szépen örökölnék... Amerikában élő dr. Antal Jenő fiamat kitagadom, mert számos esetben *megcsalt, váltókat hamisított a gazember*... Antal Gyula gyógyszerész fiamat *kitagadom*, mert nem volt elég, *hogy összerugdosott, meggyomrozott, hanem folyton lelőréssel fenyegetett*, ami bizonyítva van a Sárkány Ármín pécsi rendőrfőkapitány által a szőlőmben föle elvett forgópisztoly által... Kedves Lajos fiam! Neked ajándékozom *Tisza Kálmán* arcképét, kegyelettel őrizd, mert ember volt, államférfi, példás férj és családfeje, igaz hazafi és hű barát. Soha ne feledkezz meg családjáról! De ne feledkezzél meg báró *Fejérváry Géza*, boldogult gróf *Hunyady Imre*, *Szögyény-Marich László* és dr. *Székely Ferenc* koronaügyész családjáról sem, akik ritka, igaz barátaim voltak... Egyszerű emlékkő jeljeze pihenőhelyemet ézen felirattal: „Dr. Antal Gyula, a jog egyetemi professzora és a törvényhozás volt tagja 49 évi munka után itt pihen az Urban.”

A végrendeletben említett udvari tanácsos — mint értesülünk — megtette a szükséges lépéseket, hogy minél előbb tisztázza magát a halott vádjai alól. Antal Gyula szintén eljárást indított, hogy a jelentékeny vagyomból köteles részét megkaphassa és a család egyik tagja szerint igazolni fogja, hogy a megboldogult egy félreértés következtében tagadta ki őt.

TÖRVÉNY ELŐTT

A Polónyi—Lengyel-ügy. Polónyi Géza bíróküldési kérelme már a napokban a pör egész aktaeseményével együtt felkerül a Kuriára. Az ügyet dr. Kiss vizsgálóbíró ma átküldte dr. Langer Jenő táblabíróhoz, a vádtanács elnökéhez, aki az iratokat az elnökség útján terjeszti fel a legfelső bírósághoz. A híres bíróküldési kérelem ügyében, amely nemcsak az esküdteket rágalmazza meg, hanem köztiszteltetelmű politikusokat is „blüszövetség” gyűjtőfogalom alá soroz, mihamarabb dönteni fognak. A Kuria nyilván megadja rá a méltó választ s elégtételt szolgáltat azoknak, akiket Polónyi benne méltatlanul megrágalmazott. A Polónyi—Heltai—Kohlós-ügy ítélete ellen a védők: dr. Lengyel Zoltán és dr. Kenedi Géza tegnap adták be nagy jogi tudással megszerkesztett írásbeli felelkezéseiket. Ebben részletesen felsorolják a sérelmeket s kéri, hogy a bíróság semmisítse meg az ítéletet s mentse fel ugy Heltait, mint Kohlóst. A felelkezések már a napokban felkerülnek a felelbiteli bírósághoz.

A kipofozott horvát. Egész életén át megfogja emlegetni Stipanovits János horvátországi gruzmi vállalkozó azt a vakmerőségét, amelyet november harmadikán egy fővárosi vendéglőben elkövetett. Stipanovits aznap érkezett Budapestre s mert fáradt és éhes volt, betért *Jajcai Mihály* Rákóczi-uti vendéglőjébe. Az étteremben két vasutas a horvátok szemérmetlen obstrukciójáról beszélgetett s nem éppen hízoló kifejezéssel illették Supilot. A horvát egyszerre felugrott s okvetetlenkedni kezdett:

— Tolvajok, gazemberek vagytok ti magyarok mind, Kossuthtól—Wekerletől kezdve végig az egész banda, — kiabálta.

— De most már esend legyen. Egy szót se többet, — támadt rá a vendéglős.

— Azért se hallgatok. Mi horvátok 1848-ban Jellasi-csal meghódítottuk ezt az országot s mégis a magyarok akarnak nekünk parancsolni.

— Hallja az ur, kotródjék innen, mert mindjárt kipofozom.

A horvát nem hallgatott, mire a vendéglős és a két vasutas felpofozták és kirúgták az utcára. Stipanovits nevében dr. *Kisfalvi Rezső* becsületértéki pört indított Jajcai ellen. Ma tárgyalta ezt a pört *Wiener* büntető járásbíró, aki figyelembe véve az enyhítő körülményeket, mindössze négy korona pénzbüntetésre ítélte a vendéglőst.

Az elrabolt kis lány. A sátoraljai helyi törvényszék érdekes pört tárgyalta ma. Egy *Bolyák* Etel nevű, volt cirkusz lovasnő, a nyáron elrabolt szüleitől egy *Trattner* Etel nevű kis, *Kilencéves* leányt. Elvitte a város végére, ahol levették és minden ruháját ellopta. A kis leányt csak másnap találták meg kétségbeesett szülei. A mai tárgyaláson *Bolyák* Etel azzal védekezett, hogy nyomorban volt és kis lányának kellett a ruha. A bíróság a vádlott leányt *másféléri börtönre* ítélte el. Az ítélet jogerős.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatózsde

I. Készáru-üzlet

Mérsékelt kínálat mellett 20 fillérrel drágább áron eltek 8000 mm. buza. Rozs 20 fillérrel drágább. Zab finom minőségben drágább. Tengeri, árpa változatlan.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 78 k. 26.60 K., 300 mm. 77.5 k. 20.30 K., 100 mm. 77 k. 26.40 K., 400 mm. 77 k. 26.35 K., 100 mm. 77 k. 26.30 K., 350 mm. 77 k. 26.30 K., 100 mm. 76 k. 25.50 K., 1000 mm. 76 k. 26.25 K.

Pestvidéki: 200 mm. 78.5 k. 26.40 K., 400 mm. 77 k. 26.10 K., 100 mm. 77 k. 26.10 K., 400 mm. 77 k. 26.— K., 500 mm. 76 k. 25.90 K., 200 mm. 76 k. 25.60 K., 100 mm. 75 k. 24.70 K.

Fejérmegyei: 200 mm. 77 k. 26.— K.

Bácskai: 1945 mm. 73 k. 23.60 K.

Mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 24.55 K., 1000 mm. 24.50 K., 100 mm. 23.80 K., 100 mm. 23.70 K., 100 mm. 23.60 K., 200 mm. 23.60 K.

Zab: 100 mm. 17.30 K.

Készpénzfizetés mellett.

Hivatalos jegyzés

Buza	kilós	Ára 100 kgr.	kilós	Ára 100 ker.
Tiszavidéki (uj)	75	25.20 — 25.60	79	25.60 — 26.30
"	76	25.40 — 25.80	80	26.— — 26.40
"	77	25.55 — 25.95	81	— — — —
"	78	25.85 — 26.15	—	— — — —
Fejérmegyei (uj)	75	25.10 — 25.50	79	25.65 — 26.05
"	76	25.30 — 25.70	80	— — — —
"	77	25.50 — 25.90	81	— — — —
"	78	25.80 — 26.20	—	— — — —
Pestvidéki (uj)	75	25.25 — 25.65	79	25.70 — 26.10
"	76	25.45 — 25.85	80	— — — —
"	77	25.65 — 26.05	81	— — — —
"	78	25.95 — 26.35	—	— — — —
Bácskai (uj)	75	23.55 — 23.95	82	— — — —
"	76	23.75 — 24.15	—	— — — —
"	77	23.95 — 24.35	—	— — — —
"	78	24.15 — 24.55	—	— — — —
Korz	elsőrendű uj	— — — —	23.95	24.25
"	középnőségű uj	— — — —	23.75	23.90
Árpa	takarmany, elsőrendű	— — — —	15.90	16.10
"	takarmany, másodrendű	— — — —	15.70	15.90
Zab	elsőrendű	— — — —	17.05	17.35
"	középnőségű	— — — —	16.55	16.85
Tengeri magyar	— — — —	— — — —	14.80	15.—
Repce	készpénzfizetés	— — — —	34.50	36.—

II. Határidő-üzlet.

Ingadozó. Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1908)	22.82—22.94—22.88
Áprilisi buza (1908)	26.40—26.60—26.56
Októberi rozs	20.72—20.82—20.74
Áprilisi rozs (1908)	24.90—24.96—24.92
Áprilisi zab (1908)	17.18—17.32—17.20
Májusi tengeri (1908)	15.18—15.26—15.20

Déli 1 órákor zárulnak.

Októberi buza	22.88—22.90
Áprilisi buza (1908)	26.56—26.58
Októberi rozs	20.74—20.76
Áprilisi rozs (1908)	24.92—24.94
Áprilisi zab (1908)	17.30—17.32
Májusi tengeri (1908)	15.20—15.22

Gabonaforgalom

1907. december 4-től december 5-ig

	Érkezett	Elszállított
Buza	8205	356
Rozs	1796	403
Árpa	2708	100
Zab	459	—
Tengeri	517	—
Liszt	238	17618
Korpa	—	3082

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órákor a következők voltak a záró árjolyamok:

Áprilisi buza (1908)	26.66
Októberi buza (1908)	22.94
Áprilisi rozs (1908)	24.96
Októberi rozs (1908)	20.48
Áprilisi zab (1908)	17.34
Májusi tengeri (1908)	15.22

A budapesti értéktőzsde

Buzdítás hiányában üzletelen volt az értéktőzsde irányzata, némileg gyöngült árfolyamok mellett. A helyi értékek piacán közúti villamosvasuti részvények iránt mutatkozott élénkebb érdeklődés, arra a hirre, hogy a vállalat az idén két koronával nagyobb osztalékot fog fizetni.

Előtőzsde:

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 635.75—636.25. Magyar hitelrészvény 753.—754.—. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 472.75. Osztrák-magyar államvasut 667.75—668.—. Déli vasut 150.75. Közúti vasut 549.—552.75. Városi villamos vasut 283.—284.50. Hazai bank 285.50—286.50.

Déli tőzsde:

Kezdetben Berlinre gyöngült, zárlat felé bécsi vásárlások folytán megszilárdult.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 636.—637.75. Magyar hitelrészvény 753.—754.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltó bank 473.50—474.25. Magyar jelzálogbank II. kib. 418.50—422.—. Osztrák-magyar államvasut 667.—667.—670.75. Rimamurányi vasmű 521.50—523.—. Magyar koronajáradék 93.—93.22 1/2. Orosz járadék 88.30. Közúti vasut 548.—552.75. Városi villamos vasut 282.—283.75. Kereskedelmi bank 3326.—3330.—. Hazai bank 286.50—287.—. Kereskedelmi részvény 580.—581.—. Salgótarjáni kőszénbánya 567.—569.—. Hazai sorsjegy 101.50—103.75. Adria 408.—.

Utótőzsde:

Irányzata változatlan, csak Államvasut szilárd államosítási hírekre.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 637.—637.75. Magyar hitelrészvény 755.25—755.—. Osztrák-magyar államvasut 672.—673.50.

Zárlat délután 4 órákor

Osztrák hitelrészvény 637.25. Magyar hitelrészvény 755.—. Osztrák-magyar államvasut 672.75.

Bécsi értéktőzsde

Bécs, december 6. 4 1/2% papírjáradék 96.55 4% osztr. aranyjár. 114.25. 1860. sorsjegy 147.—. Osztr. hitelsorsjegy 446.—. Angol osztr. bankrészv. 292.—. Bécsi Bankverein 518.—. Osztr. magy. bank 17.66. Déli vasut 151.50. Dunagözh. társ. 966.—. Dohány részv. 401.—. Cs. k. arany (vort) 11.36. Német bankváltók 117.85. 4 1/2% ezüst jár. 96.45.—84.5 Osztr. koronajáradék 96.85. 1864. sorsjegy 252.50 Osztr. hitelint. részv. 637.—. Union-Bank 532.75. Osztr. Länderbank 409.10. Osztr. m. áll. vasut 672.25. Elbe-völgyi vasut 421.50. Alpési részv. 588.—. 20 frankos 19.19. Londoni váltóár 241.67. Lipótkohó 409.—. Török-sorsjegyek 141.90

Bécs, december 6. 4% aranyjáradék 110.90. Tiszai és szeg. köles. sorsj. 141.75. Magy. hitalb. részv. 754.—. M. lesz. és váltó részv. 472.—. Rimamurányi 520.50. M. eukoripar —. Adria hajózási r.-t. 407.—. Magyar koronajáradék 93.35. 4% magy. földteherm. kötv. 93.10. M. nyer.-k. sorsjegy 190.50 Kassa-Oderb. v. részv. 363.—. M. koresk. bank —. M. Jelzálogbank 420.—.

Külföldi értéktőzsde

Berlin, december 6. (Zárlat.) 4 1/2% papírjáradék 98.10. 4% osztr. arany jár. 97.—. Osztr. hitalb. 199.80. Déli vasut 28.40. Orosz bankjegyek 215.—. 4% új orosz kölesön 73.10. Disconto Commandit 169.75. Dynamit Trust 157.25. Harponi 196.25. Unifikált török jár. 93.20. 4 1/2% ezüst járadék —. 4% magy. arany jár. —. Magyar koronajáradék —. Osztr. m. államvasut 144.—. Bécsi váltóár 84.75. Olasz járadék —. Alt. Villamos Edison 196.30. Golschenkircheneri 192.80. Laurakohó 216.50.

APRÓ

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jelleg alatt küldenek a Kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettségük semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettjük el nem visz, a Kiadóhivatal megsemmisíti.

A NAP - A HIR apróhirdetési levelezőlapjai kaphatók: Budapestben és a vidéken minden hírlap-elárúsítónál.
ÉRVÉNYES 10 SZÓIG.
ÁRA 20 FILLÉR.

Olcson levelezhet mindenki, aki
A Nap : A HIR apróhirdetési lev. lapját megveszi.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Házassodhat mindenki, aki
A Nap : A HIR apróhirdetési lev. lapja útján hirdet.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Állást kaphat mindenki, aki
A Nap : A HIR apróhirdetési lev. lapja útján hirdet.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Betöltendő állást hirdethet a legsikeresebben
A Nap : A HIR apróhirdetési lev. lapja útján.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Oktatást nyerhet mindenki, aki
A Nap : A HIR apróhirdetési lev. lapja útján hirdet.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Butor legolcsóbb közvetítője
A Nap : A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Adás-vétel legolcsóbb közvetítője
A Nap : A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Lakás legolcsóbb közvetítője
A Nap : A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Pénzkölcsön legolcsóbb közvetítője
A Nap : A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Gyümölcs legolcsóbb közvetítője
A Nap : A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Üzlet legolcsóbb közvetítője
A Nap : A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Ingatlan legolcsóbb közvetítője
A Nap : A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Betöltendő állások
Kertészek, vincellérek keresetnek. Föltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Kereset bárkinnek, otthon gyorskötő gépen. Árjegyzék. Keller Gyula és Társa Zólyom. 458

Keresetnek : ellenőr, raklárnok, felügyelő, pénzeszedő. Föltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Cukrász- tanoncnak felvétetik jó házból való fiú teljes ellátással. Schön, Damjanich-utca 33.

Ujonnán szervezett pénzüri, ellenőri, és könyvelői állás betöltendő. Föltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Kereskedelmi- iskolát végzett, a könyvelésben jártas gyármunkos, azonnali belépésre kerestetik. Magyar és német nyelven írott ajánlatok ügyes jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 17321

Állást keresők
A t.c. gazdaközönség és iparvállalkozók ügyelmébe ajánlom 1884 óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdatisztok, gépészek, kovácsok, molnárok, szesz-főzők, kertészek, kezesek és felelősséggel, főnököknek díjmentesen elhelyeztetnek. Krakauer Armin, VI., Nagymerző-utca 25. szám. Telefon 94-76. 10.008

Oktatás
Zongoraleckéket azok kezdőknek havi 3 forintért. Práter-u. 46. II. sz. 452

Cimbalom-tanítónő tanít kintün módszer szerint kottából vagy elgágyosan. mérsékelt áron, ugy saját lelkésán, mint házon kívül. Három hónap alatt biztos eredmény. VII., Ovoda-utca 19., III. em. 32. 668

Hegeduiktatás tehetséges növendékeknek, heti három fél óra, havi tíz koronáért. Cim a kiadóhivatalban. 425

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíróiskola. Díjtalan gépirás-oktatás. Magyar-német fogalmazás. Kereskedelmi akadémián rendezés tanárok által oktatott szaktananyagok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyamai. Alapította Markovics Iván 1863. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelberger Szakiskola, ezelőtt Gyár-utca 4., (most kizárólag Liszt Ferenc-tér 10.) Címre vigyázzunk! A szakiskola irógépeketől s más utánzóitól. Telefon 64-68. Nyitva sepeit. 1-6-1 július 1-ig.

Női szabást minta-rajzolást, francia mód szerint, 5 írtért egy hónap alatt teljesen kitanítok. Rákóczi-ut 61., flsz. 7.

Kolozsvári jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen lelkiismeretesen és legolcsóbban, igen rövid idő alatt és olcsón csak mi készítettünk elő kipróbált módszerünkkel. A vizsgálatok sikerét biztosítja 6 év óta fennálló intézetünk, amely mindig kiváló eredményeket produkált. Az előkészítést e téren elsőnek elismert, szakavatott egyéniségek végzik. Részletes felvilágosítást ad Dr. Erős Vilmos jogi szeminariuma, Kolozsvár, Magyar-utca 2. Telefon.

Stenografia! Díjtalan gépirásoktatás az összes írógéprendszeren. Díjtalan és biztos állásközvetítés. Minden hónapban új gyorsírói és gépirás tanfolyamok nyílnak az okleveles gyorsíró-tanároktól vezetett Stenografia Országos Gabelberger magyar, német gyorsíró- és gépiróiskolában. Levelező- és vitairás tanfolyamok, kereskedelmi szaktananyagok. Az intézett végzett növendékei egész éven át díjtalan gyakorló órákban részesülnek. Sokszorosított tanfolyamok. Copying office. Kérjen tájékoztatót. Tanítás reggel 7 órától este 9-ig. Az intézet helyiségei Váci-körút 33. sz. alatt vannak. Azelőtt Kazinczy-utca 8.

Butor
Háló és ebédlő garnitúrák, csillárok, rész-ágyak, szőnyegdiványok, irodai berendezések, pénzeszek-nyékek, olcsón eladó. Beraktározási Vállalat Budapest, Gerlőczy-utca 2. Bolt-11 szám.

Ujrendszert
BUTORHITEL. Butorok csak a legjobb kivitelben kaphatók készpénzzel v. banknál tölthető részletre.
BALÁZS és TÁRSA butoraktárában Budapest VI., Révay-utca 3. szám. Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy bank fizeti nekünk ki, a vevő tehát a banknak marad adósa, miáltal a butort mindenkinek készpénz-árban számíthatjuk.
A bankkölcsönt sem részleggyél sem egyébb költség nem terheli.

Különféle butorok azonnal olcsón eladók. Privát! Sándor-utca 30/A. 60dsz. 5. ajtó.

Háló- és ebédlő- garnitúrák, csillárok, rész-ágyak, szőnyegdiványok, irodai berendezések, pénzeszek-nyékek olcsón eladók. Beraktározási Vállalat, Budapest, Gerlőczy-utca 2. Boltszám 11.

30% megtakarítás régi butorszalon-ban
Epest, Ferenclak-tere 3. sz. földemelet.
Vétel és eladás: polgári, urasági lakberendezések, uriszobák, palisander- és mahagoni butorok, keleti szőnyegek, csillárok stb. Telefon 82-13.

Butor alkalmi vétel!
Fontosbutorvevők részére, kintün munka, esodlatos olcsó árak, háló- és ebédlőszobák berendezése minden elfogadható áron eladó, továbbá fényezőtt Mahagoni, Palisander, és masszív ajtóháloszobák nagyon olcsón kaphatók
PECHNER N. butor-nagykereskedő
Király-u. 28. az udvarban.
Telefon 38-71.

Butorok háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, irodaberendezések, rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, bórarnitúrák eladása és vétela
WECHSLER KÁROLYNÉ VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e (Kazinczy-utca sarok.)

Fiatal házasoknak teljes lakberendezés csillárokkal. Csak jó minőség, 2 évi jótállás. Leszállított árak leltározás miatt. Fay Antal Semmelweis-utca 4. 21004

Adás-vétel
Biliárd-asztal, nagyon olcsón eladó. Főherceg Sándor-utca 30/A., földszint 5.

Szabó- ipari, gyári és vasaló faszénet szállít Weisz és Vidor. Telefon 53-49.

Ös-Budavára felosztása alkalmából már csak rövid ideig a következő tárgyak kerülnek eladásra: 100 darab willamos gyármas, továbbá egy Peugeot gyármasu autómobil, 1 db villamos motor, váltakozó áram, gyári szám 3410. Ganz és Társa gyár 6 polas, 820 forintos száma, 100 váltós, 20 loerős, 1 db gémmotor dupla c. linderrel, 30 loerős, gyári szám 206. Ganz és Társa gyár 1894-ben gyártották. Egy db vizkázán 10 legkür nyomásu biztonsági szeleppel, fesszűrővel és vizzállású üveg-gel felszerelve, kazánjánk átmérője 80 centiméter, hossza két méter. Két darab Emke-féle forgószivattyú Lorenc Viktor-féle gyármasu, szívó magassága 9 méter, nyomó magassága 50 méter. Egy db transzmisszió 4 csapágygal, 6 db szíjkoronggal, 1 db kárban levő szíjakkal stb, minden a legjobb állapotban olcsón eladó.
Értekezni lehet reggel 8 órától d. u. 5 óráig Ös-Budavára területén a tulajdonossal.

Gyökerez oltványt nyelvezett nagy mennyiségben eladók 140 koronáért. Füzessynél, Nagy Janka B.-Díszeg. 2508

Teatormelék 1/4-kilos csomag 75 krajcár Continental Kávéimportál, Lipót-körút 18. 8428

Cimbalom fekete pedálos eladó. IX. Bókreta-ut 30. II. 27. 14802

Alkalmi birtokvétel. 375 kat. hold urbirtok teljes felszereléssel, 200 holdnyi öszi vetéssel, nagyon kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. A birtoknak 230 ezer korona az ára. Az eladó csak oly komoly vevőknek ad felvilágosítást, akik 50-60 ezer korona készpénzzel rendelkeznek. Cim a kiadóhivatalban. Ügynökök kizárva. 702

Lakás
Külön bejárato elegánsan berendezett szobák azonnal olcsón kaphatók. Főherceg Sándor-utca 30/A. Magyar Otthon elsőrangú penzió. Szigoruan családi otthon.

Kiadó azonnal elegánsan butorozott, teljesen féregmentes, utcai szoba, gáz- és villanyvilágítással, fűrdőhasználattal, külön bejárattal. Rákóczi-ut 17. I. 1.

Klubnak, pénzintézetnek, irodának, előkelő vállalatnak stb. kiválóan alkalmas, díszes helyiség, mely áll egy előszobából, egy nagy tereméből, két kisebb teremből s mellékhelyiségekből, gáz- és villanyvilágítással, erkélyvel, május elsőjére, esetleg azonnal is kiadó. Rákóczi-ut 17. I. 1.

Pénz
Készpénzkölcsönt kaphatnak hitelképes egyének heti egy korona törlesztésre, tisztességes kamat mellett, rövid idő alatt, esetleg kezes nélkül is, ha kezes volna szükség, azt is szerzünk. Általános Hitel-szerző Vállalat, törvényszékiileg bejegyzett cég. Dohány-utca 90. 18444

Bankbizomány és Közvetítő Vállalat. Budapest, József-u. 23. II. 18. Kiszolgáló személyi és jelzőfogókölcönöket gyorsan úgy helybeza mint vidékre a legmagasabb összegig. Közvetít minden adósvétel képező ingatlan-ügyeket. Levélbeli megkereséshez válasz bélyeg mellékelendő.
Közvetít továbbá üzletek, vendéglők, kávéházak, kávémezesek, tejesarnokok adás-vételét.

Pénzkölcsönt banktól gyorsan, priváttól aznap folyósítottak. Marton, Rákóczi-ut 65. Válaszbélyeg. Telefonszám 61-75. 73022

Személyhitelt magánpénzt, kezes nélkül is, 24 óra alatt megszerkez 1-2-3-4 havi lejárral. Bankkölcsönt 2 nap alatt, havi vagy negyedévi törlesztéssel, részvényfesszagtól, nem szövetkezettől. Marton, Rottenbiller-utca 12., I. 14 szám. Telefonszám 84-66. Betáblázásokat házra, földre, telekre, II., III. helyre is két nap alatt elintézek olcsó kamatra. 10.005

Pénzkölcsönt vidékre is, 300 koronát 1 koronára törlesztésre, kereskedők, iparosok, üzletesek, vendéglősök, gyáriak, molnárok, vasutasok, postások, tisztviselő-kölcsönök 5-20 évig terjedő időre, igen kedvező visszafizetéssel, valamint házra, földre bármennyit. Singer, Rákóczi-ut 55. Válaszbélyeg. 19121

Pénzkölcsönt tisztviselőknök, iparosoknak, kereskedőknek havi törlesztésre. Je zálog-kölcsönt birtokokra helybeli házakra I-II helyre folyósítat. Wilsek, Aggteleki u. 2/r. Válaszbélyeg. 10750

Különféle
Törött babákat csekélységért újja javítok. **Scheiber, Murányi-utca 17.** Levelezőlapra bárhonnán elhozom. Vidéki megbízásokat lelkiismeretesen eszközölök. 19067

Emléknek, ajándéknak kiválóan alkalmas egy életnagyságu, nagyított fénykép, bármely fénykép után művésziessen készítek. A hű másolatért felelősséget vállalok. A kép 68 cm. magas, 58 cm. széles. Darabja 3 forint. Színes olajban 6 forint. Vidéki megrendelést pontosan eszközölök. Budapest, VI., Proféta-utca 5. szám. Grosz József.

Asszonyok vigyázatok! Minden családra nevez a legfontosabb könyvet a **szervezkéldásról**, több mint ezer közzé-írtalattal diszkreten küld 1 koronáért, levélbéllyeg ellenében is. Fischer Róza asszony, Budapest, VII., Damjanich-utca 28/A.

FIDIBUSZ
1905-1906. évi teljes évfolyama diszkötésben tekintettel arra, hogy az 1907. évfolyama már 1908. jan. 1-én szintén diszkötésben megjelenik, 1908. jan. 1-ig **3 korona** mérsékelt árért kapható
Megrendelhető a FIDIBUSZ kiadóhivatalában Budapest VIII., Rökk Szilárd-utca 9., továbbá minden könyv- és papirkereskedésben, valamint az összes hírlapelárnsítónknál ugy Budapestben mint vidéken.

30 korona
finom szövetből divatos férföltöny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben. Hazai Versenyszabóság Budapest, VII., Thököly- (Ösmörj)-ut 3. szám I. em. - Vidékre minták bórmentve.

Beraktározási előlegos- és butorszállító vállalat.
E'fogadunk beraktározásra butorokat, varrógépet és mindeneműt árakat. Adunk azokra kölcsönt 1/2 évi kamatra ugy helyben, mint vidékre.

HELLER TESTVÉREK, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Kerepos)-ut sarok. Telefonszám 79-85.

35 korona
egy divatos férföltöny vagy felöltő mérték után remek szabásban, finom gyapjuszövetekből.
FRIED ÁRMIN szabómesternél Budapest, Váci-körút 39/H. Vidékre minták bórmentve. Három öltöny rendelésnél éves vasúti jeggyel ellátott szabásom költségen odautazik.

ASCHNITZER-féle
TEÁT
kiváló íze és kiadóságánál fogva a legjobb családokban, internátusokban, sanatóriumokban, stb. minden más tea fölé helyeznek.
SCHNITZER MÓR orosz, ceyloni, kínai tea, valamint cognac, rum nagyban behozatal.
Budapest, VI., Váci-körút 9. Fióküzlet: V., Váci-körút 80

INGYEN!!
és bórmentve küldöm szülő-oltványt és veszőkről árjegyzékemet, mely minden szülő- és kert tulajdonosnak nélkülözhetetlen tudni-valókat tartalmaz.
Az árak meglepő olcsók. Számos elismerő levelet igazolja oltvány- és veszőanyagom jószágát.
Delawaret okvetlen rendeljen mert ezen faj nem kell sem oltani, sem permentozni.
Szucs S. fia szőlőtelepe BIHARDIÓSZEG.

18 forinttól
mérték után készítnék a legelgánsabb **férföltönt**, **féldkabátot**, **felöltőt** francia-, angol- és hazai szövetekből.
28 forinttól szalon, Ferenó forintos **frakk** és **szakköltönt** a legfinomabb krep- vagy himalaja-szövetekből. Budapesti évi lakóknek kedvezményes évi részletekre is. Nagy öltöny készpénz rendelésnél szabásunkat nagy **intagyaltemény**nel vidékre is küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA Budapest, Nagydíófa-utca 3.

Száraz, törékeny és molyos haj
legbiztosabb gyógyszer a **„Moelle de Boeuf"** marhavéló china-pomádé. Hajnövesztő hatása bámulatos. Egy tégely ára K 1.20
Főraktár: MAJTHÉNYI BELA droguistánál Budapest, IX., Várház-körút 15.

Hajhullás és korpakeződés ellen a legmegbizhatóbb szer a Majthényi-féle **Tanno-chinin hajszesz** Nemesek megakadályozza a haj kihullását, de jelentősen előmozdítja a haj növesztést. Egy üveg ára I kor. 20 fillér, 2 és 4 koron.

A legdurvább kéz is bárszomsimává lesz a Majthényi-féle **Lanolin-crème** használatu után. Egy tubus ára 50 fill. Egy tégely ára I kor. Főraktár: MAJTHÉNYI BELA droguistánál Budapest, IX., Várház-körút 15.

Legolcsóbb hirdetési mód!
Nem kell a kiadóhivatalba fáradni, mert minden dohánytözsében kapható
A NAP - A HIR apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára csak 20 fillér. A hirdetés a levelezőlap beérkezése napján jelenik meg.

ASCHNITZER-féle
TEÁT
kiváló íze és kiadóságánál fogva a legjobb családokban, internátusokban, sanatóriumokban, stb. minden más tea fölé helyeznek.
SCHNITZER MÓR orosz, ceyloni, kínai tea, valamint cognac, rum nagyban behozatal.
Budapest, VI., Váci-körút 9. Fióküzlet: V., Váci-körút 80